

Priloge za odhod alžirskega odposlanca v Pariz

Prvi tajni in neuradni stiki med alžirsko in francosko vlado

Potem ko je alžirska vlada zavrnila prevoz svojega delegata s francoskim vojaškim letalom, je francoska vlada pristala, naj si alžirski odposlanec izbere način potovanja sam - V Adis Abebi zahtevajo afriški narodi neodvisnost za Urando Urundi in Angolo

TUNIS, 22. — Včeraj smo poročali, da je prišlo v Tunis letalo francoske vlade, da bi bilo na razpolago odposlancu alžirske vlade, ki bi bil na razpolago v Parizu, da bi pripravil pogajanja na podlagi de Gaulleovega pisma od 14. t.m. in Abasovega odgovora, da na pogajanja pristaja. Danes je to letalo nenadoma odpotovalo, in sicer pol ure po polnoči. Iz Pariza pa poročajo, da je francoska vlada objavila poročilo naslednje vsebine: »Sprito v ponedeljek objavljene izjave uporniške organizacije je francoska vlada takoj poslala posebno letalo in postavila potrebne dokumente za zamenjavo prevoza in varnosti delegata, čigar potovanje je bilo napovedano. Toda nova izjava, ki je bila objavljena včeraj popoldne v Tunisu, je povzročila, da so vsi ukrepi postali brezpredmetni. Zato je letalo prešlo navodila, naj se vrne v svoje oporišče. Zato alžirska vlada je namreč včeraj popoldne zavrnila — kot smo že poročali — postopek francoske vlade glede potovanja alžirskega odposlanca. Zato se danes v Tunisu pojavljajo vprašanja, ali bi ploh prišlo do stikov med zastopniki alžirske in pariške vlade. Alžirska vlada namreč poudarja, da je zavrnila postopek zaradi tega, ker pri sestavljanju pogojev ne sodelovata in ker je ta postopek zanjo nesprejemljiv. S tem pa ni rečeno, da se je premislila in da hoče zapreti vrata nadaljnjim pogajanjem. Alžirska vlada hoče samo drugačen postopek za potovanje svojih delegatov. Govori se, naj bi bil ta postopek naslednji: Odposlanec bi odpotoval iz Tunisa z lastnimi sredstvi v glavno mesto katere koli evropske države. Na francosko mejo bi se pripeljal šele po zvezi in od tu bi po telefonu sporočil Parizu, naj pošlje svoje prevozne sredstvo, ki bi jih pripeljal na kraj pogajanj. Tak postopek bi alžirski delegat omogočil, da ne bi moral obratovati pred odhodom iz Tunisa na francosko veleposlaništvo in tam zahtevati propustnice in prometno sredstvo, ki bi bilo seveda vojaško. Alžirski delegati bi na ta način omogočili, da bi bili prelinirani stiki med alžirsko in francosko vlado. Vse to bi bilo v skladu s taktiko, ki jo je predlagal Ahmed Ben Bella, predsednik alžirske vlade. Vse to bi bilo v skladu s taktiko, ki jo je predlagal Ahmed Ben Bella, predsednik alžirske vlade. Vse to bi bilo v skladu s taktiko, ki jo je predlagal Ahmed Ben Bella, predsednik alžirske vlade.

ne finančne ovire ter ustanovi regionalno tržnico na podlagi carinske unije. Sedaj proučuje samo še predlog Gaudouja glede sestave odbora strokovnjakov, ki bi proučili načrt gospodarske zveze afriških držav. Poseben odbor je obravnaval konkretne ukrepe, ki jih je treba sprejeti proti Južni Afriki. Vest o pristanku na pogajanja v Parizu je imela na konferenci v Adis Abebi ugoden odmev. Na predlog Aleksandra Rutera, delegata iz Ruande Urundija, ki je pod skupno belgijsko upravo, je konferenca obsodila tragični položaj v tej državi in zahtevala umik belgijskih čet, osvoboditev političnih zapornikov in volitve v ustavodajno skupščino. Predstavnik Angole pa je delegatom razdelil izjavo, v kateri se obsoja portugalska politika; poleg tega zahteva izjavo neodvisnosti tudi za Angolo. V Leopoldville je Patrice Lumumba danes izjavil, da pristaja na funkcijo državnega poglavarja in predsednika vlade neodvisnega Kongo. Dodal je, da bi v tem primeru ponudil svojemu političnemu tekmecu Josephu Kasavubu zunanje ministrstvo. Kasavubu uvršča podprto filobelgijskih elementov in se je včeraj odpovedal mandatu za sestavo vlade, potem ko je trkal ostal v manjšini v pred kratkim sestavljeni poslanski zbornici. Zato je belgijski rezident Ganshof Van der Meersch dal mandat Lumumbi. Lumumba ga je obtožil, da je storil vse, da bi preprečil prevzem oblasti. Politični krogi, ki so blizu Kasavubujeve stranke, »Akaboa«, so izjavili, da je skrajno krilo izvajalo pritisk, da bi prišlo do razdora v stranki, potem ko se je Lumumba, a-firmirana Stranka »Comakata«, ki drži pod svojim vplivom večino obširne in bogate pokrajine Katanga, pa grozi s hudimi ukrepi, če bi prevzel Lumumba oblast sam. Ni izključeno, — kot sledi iz zadnjih sporočil iz Bruslja — da bo nekdo iz te stranke, ki bo izvršil jutri izredni plet iz Tunisa v Bruselj, pripeljal tja tudi alžirskega odposlanca.



PATRICE LUMUMBA

Danes glasovanje o proračunih dveh ministrstev

Jutri se bo vodstvo KD odločilo glede proporcionalnega sistema

Prizivi boccenske pokrajine, svobodne televizije in zadeva o ustavnosti formule o prisihi pred ustavnim sodiščem

(Od našega dopisnika) RIM, 22. Splošna diskusija o proračunu ministrstva za turizem in prireditve se je zaključila včeraj, jutri pa bo minister Togni odgovoril na kritike poslancev na njihove kritike, predvsem pa se bo začel razpravljati o proračunih ministrstva za turizem in prireditve ter ministrstva za državne zadeve. V senatu so nadaljevali z diskusijo o proračunu ministrstva za delo. Bitossi (KPI) je izjavil, da bi ministrstvo za delo in socialno skrbnost vršilo funkcijo, ki mu jo nalaga ustava. Na podlagi svoje izjave je dejal, da se ministrstvo za delo in socialno skrbnost vršilo funkcijo, ki mu jo nalaga ustava. Na podlagi svoje izjave je dejal, da se ministrstvo za delo in socialno skrbnost vršilo funkcijo, ki mu jo nalaga ustava.

metno pospešuje tako gradnjo, da bi tako vplivala na priseljence iz tujine na škodo nemški govoreči prebivalci; dalje o prizivu glede televizijske monopola, o formulaciji prisihi pred sodiščem in o pravnem položaju nezakonkega otroka glede dednega prava. Zadeva formule o prisihi prisihi je nastala zato, ker se je nekdo pripravljal položiti prisihi pred sodiščem, kar se je v njej omenja bog, v katerega omenjena prisa ne verjame. Predsednik sodišča je pristal na to, da se zadeva predloži ustavnemu sodišču, ker je sprejel tezo pravnega zastopnika prisa, po kateri naj bi formula o prisihi bila v nasprotju z ustavo, ki štiti svobodno misel in prepričanje. Pri zadevi o televizijem monopolu pa gre za priziv družbe »Tempo - T.V.« in »Svobodna televizija«, ki bi hoteli vpisati lastno televizijsko omrežje, pa jima ustrežno dovoljenje odrekajo. Po diskusiji o vseh teh vprašanjih si je sodišče pridržalo pravico dokončne razsodbe o predloženih zadevah. Na današnjem zasedanju vodstva KD so najprej razpravljali o stanju v avtonomni državi Trentino-Gornje Poadiže, nato pa poslušali poročilo poslance Lattanzija, v katerem je napravil tehnično primerjavo med volilnimi rezultati pokrajinskih volitev v letu 1956 in številnim svetovalcev, ki bi jih vsaka posamezna stranka dobila, če bi uveljavili proporcionalni sistem. O tem vprašanju bodo diskusirali prihodnji petek ter sprejeli dokončni sklep glede socialističnega predloga o spremembi sedanjega zakona o pokrajinskih volitvah. Ker pokrajinski upravni volitvah, A. P.

Proces v Lizboni

LIZBONA, 22. — Danes se je nadaljeval proces proti 25 vojaškim in civilnim osebam, ki so zapletene v »zaroto 12. marca 1959«. Sodišče je zasliševalo priče. Med temi komandanta Carlosa Manzanera Abencassira, bratrance sedanjega državnega podtajnika, ki je izjavil, da so civilni članom zarote poverili nalogo skrbeti za javni red po vojaškem uporu. Dodal je, da mu je Manuel Serra zapel, da so bili v vojaškem odboru, ki bi bil moral prevzeti oblast, tudi gen. Craveiro Lopes, bivši predsednik portugalske republike, gen. Moniz, sedanjí obrambni minister in bivši podpredsednik predsednika republike Humberto Delgado.

Somalija

RIM, 22. — Somalija bo 1. julija letos svedeno proglasila svojo neodvisnost. To se bo zgodilo po 71 letih italijanske uprave, ki je bila najprej v obliki protektorata, po vojni pa v obliki zaupne uprave po pooblastilu OZN. Z sedaj so vsi vladni uradi v rokah somalskih funkcionarjev razen nekaterih sektorjev posebnega tehničnega značaja. Zakonodajna skupščina je bila izvoljena lani od 4. do 6. marca in šteje 90 poslancev, od katerih je 83 pripadnikov Zveze mladih Somalcev, 5 neodvisnih in 2 liberalni. Predsednik vlade je Abdulahi Issa. Skupščina je že odobrila razne važne ukrepe, med katerimi je tudi zakon o državljanstvu.

Po dolgotrajnih medsebojnih obtoževanjih

Zastoj na konferenci za razorožitev

Vzhodne delegacije trdijo, da zahodne delegacije ne odgovarjajo na vprašanja o najvažnejših problemih razorožitve in da hočejo spremeniti konferenco v zavlačevalno manevriranje in doseči neuspeh pogajanj - Martinov odgovor na vzhodno izjavo

ZENEVA, 22. — Danes je prišlo na razorožitveni konferenci, ki že ves teden piava v neugodnih vodah zaradi včasih precej ostrih polemik med vzhodnimi in zahodnimi delegati, do zastoja. Današnja seja je bila že 45. seja komisije desetih držav in ko je današnji predsednik, delegat CSR, vprašal, kdo že besedo, se tudi na ponovno vprašanje ni nihče oglašal. Zaradi tega je predsednik čez nekaj minut sejo zaključil. Kmalu nato pa je pet vzhodnih delegacij objavilo poročilo, v katerem obtožujejo delegacijo ZDA in ostale zahodne delegacije, da se hočejo izogniti konkretni razpravi o razorožitvi. »Kajže, je med drugim rečeno v poročilu, da ZDA in njihovi zavezniki niso zainteresirani, da bi pogajanja napredovala, temveč da bi se spremenila v zavlačevalne manevre in da bi se pogajanja končala z neuspehom. Zadržne seje odbora desetih o razorožitvi, zlasti pa seja 22. junija, ki je de-

investicijami na področju kapitalne izgradnje. Pri tem je treba predvsem računati s lastnimi sredstvi, kljub temu, da Poljska še vedno računa na posojila SZ in delno tudi ZDA, hkrati pa da je treba stremeti za uravnoteženjem trgovske bilance, ki je močno pasivna. Poljski listi so Gomulko poročilo objavili šele danes, ker so včeraj ponatisnili govor Hruščeva v Bukarešti. V tem govoru Hruščeva velja zlasti poudariti njegove besede, ko pravi, da ni moč danes mehanično ponavljati Lenovne besede o imperizmu izpred mnogih desetletij, kakor to delajo ekstremisti in dogmatiki, in da ne bi prišli daleč, če bi ne čitili stare tekste, ne da bi jih razumeli niti vedeli, kaj so jih že treba uporabiti v posebnih pogojih, v katerih živimo. (Skoda, da Hruščev pozablja na to, ko govori o Jugoslaviji; morja da napada Jugoslavijo, da bi imel več uspeha s Kitajsko). V zvezi z obiskom Hruščeva v Avstriji, avstrijski škofje priznavajo nujnost, da oblasti sprejmejo z vsjo vljudnostjo in pozornostjo visokega gosta, hkrati pa s katoličanom nalagajo, da naj v prvem tednu v juliju intenzivne molijo za epregnanje cerkev v deželah vzhodnega bloka. Po dnevniku mehiškega dnevnika »Ultimas noticias« bo Hruščev uradno obiskal Kubo v avgustu.

Togliatti v Moskvi

RIM, 22. — S poslanko Leonide Jotti in svojo posvojenko hčerko Mariso je generalni tajnik KPI Palmiro Togliatti danes odpotoval v Moskvo. O prihodnji jih je sprejel Frol Kozlov.

Eichmannov primer pred VS OZN B. Gurion: Ne bomo ga vrnili

Zato je Frondizi odpovedal sestanek s predsednikom Izraelske vlade

NEW YORK, 22. — Danes se je na zahtevo argentinske vlade sestel Varnostni svet OZN, da bi razpravljal o opravi nacističnega zločinca Eichmanna, ki so ga izraelski agenti odpravili v Izrael, kjer bo postavljen pred sodišče. Argentinski delegat, Mario Amadeo, je zanimal, da sta se predsednik Frondizi in Ben Gurion dogovorila za sestanek. Dejal je, da bi bil zaradi zavračanja zahteve po vrnitvi Eichmanna tak sestanek brez pomena. Varnostni svet je zasedel danes pod predsedstvom kitajskega nacionalističnega delegata Ciangja, ki je pozval izraelsko zunanjo ministrico Meirovo, naj sodeluje pri razpravi. Izrael namreč ni član Varnostnega sveta in zaradi tega ne bo Meirova imela pravice glasovanja. Argentinski delegat je predložil na seji načrt resolucije, v katerem se Eichmannova ugrabitev označuje kot atentat na suverenost Argentine in da kot tak lahko povzroči mednarodna trenja ter — če bi se ponovil — lahko spravi v nevarnost mir in mednarodno varnost. V resoluciji se poziva izraelska vlada, naj svoje dejanje popravi v skladu z listino OZN in z določbami mednarodnega prava. Končno zahteva resolucija, naj se prizbota argentinske vlade ne razlaga kot opravičevanje »gnusnih zločinov zaradi katerih je Eichmann obtožen«.

Ameriški delegat Cabot Lodge je dejal: 1. VS ne sme sprejeti nobenega sklepa, ki bi oteževal odnos med Argentino in Izraelom; 2. načelna mednarodna pravica mora biti zaščitena in ne sme biti nejezivo ubijanje Eichmanna, ne more obravnavati izven okvira njegovih strahotnih zločinov, ki predstavljajo rekord divjstva in strahot. Izjavil je, da načelno obravnava argentinsko resolucijo z dodatkom, naj se vsne zahteva po vrnitvi Eichmanna, da postane pred sodiščem, ki jo je izjavila, da za odpoved sestanka v Bruslju niso odgovornost Argentina. Novosti je trdil, da Varnostni svet ni pristojen za obravnavo nacističnih zločinov proti Židom in naj se obnovijo prijateljski odnosi med Argentino in Izraelom. Zadnji je govoril britanski delegat Pierson Dixon, ki je dejal, da se mora spor rešiti z neposrednimi stiki med obojema državama; poudaril pa je nujnost ohraniti suverenost pravic vsake države. Končno je dejal, da se strinja s predlogi ZDA. Razprava se bo nadaljevala jutri. Mihael Comay, predstavnik Izraela pri OZN, je že prejel poslanski proračun, v katerem izjavlja, da argentinski protest ne spada v pristojnost VS. V pismu se poudarja, da je bil določen sestanek med Ben Gurionom in Frondizjem ter da morajo biti vsi spori rešeni z neposrednimi stiki. Medtem pa je predstavnik predsednika Argentine Frondizija, ki je danes v Parizu pojeval, da je Frondizi preklical dogovor o sestanku z Ben Gurionom, ker je ta že vnaprej izjavil, da Izrael Eichmanna ne bo vrnil. Ben Gurion pa je medtem v Bruslju prijel novinarjem, da se bo verjetno sestel s Frondizjem v Bruslju ali v Haagu. Toda izključil je možnost, da bi Izrael Eichmanna vrnil. On bo moral ostati v Izraelu do razsode in morebitne obsodbe.

Gomulka o razvoju poljskega gospodarstva

Hruščev o ekstremističnih papirih

VARSAVA, 22. — V svojem poročilu na kongresu Poljske zrušene delavske stranke je Gomulka obravnaval predvsem vprašanja gospodarskega razvoja dežele in poudarjal, da je razvoj, in s tem greditev socializma, najhitreje potekal s pospešenimi in povečanimi

Ko je razlagal svojo resolucijo, je Amadeo dejal, da so bili do sedaj odnosi z Izraelom vedno dobri, da vlada v Argentini verska enakopravnost in da ni bilo nikdar rasnih »predsedkov. Zahteval je, da se ne bi razlagalo, da je nadeljevanje začeta postopka in izjavil, da spor med obojema državama ne spada več samo v upravni okvir, temveč je postal politična narave, ker gre za stanje, ki lahko ogrozi mir in mednarodno var-

nost, če bi se »nadaljevala nenehno nadomeščanje mednarodnega prava z zakonom džungl«. Amadeo je še dodal, da bi se lahko skliceval na pogodbo o sodelovanju, ki sta jo podpisali oboje državi ter je zavrnil trditve, da predstavljajo Eichmann izjemni primer. Rekel je tudi, da je Argentina po letu 1933 sprejela številne židovske, čeprav so imeli večkrat potrdjene dokumente. Nato je bila seja odložena. Ko se je seja VS nadaljevala, je najprej govorila zunanja ministrica Golda Meir, ki je izjavila, da za odpoved sestanka v Bruslju niso odgovornost Argentina. Novosti je trdil, da Varnostni svet ni pristojen za obravnavo nacističnih zločinov proti Židom in naj se obnovijo prijateljski odnosi med Argentino in Izraelom. Zadnji je govoril britanski delegat Pierson Dixon, ki je dejal, da se mora spor rešiti z neposrednimi stiki med obojema državama; poudaril pa je nujnost ohraniti suverenost pravic vsake države. Končno je dejal, da se strinja s predlogi ZDA. Razprava se bo nadaljevala jutri. Mihael Comay, predstavnik Izraela pri OZN, je že prejel poslanski proračun, v katerem izjavlja, da argentinski protest ne spada v pristojnost VS. V pismu se poudarja, da je bil določen sestanek med Ben Gurionom in Frondizjem ter da morajo biti vsi spori rešeni z neposrednimi stiki. Medtem pa je predstavnik predsednika Argentine Frondizija, ki je danes v Parizu pojeval, da je Frondizi preklical dogovor o sestanku z Ben Gurionom, ker je ta že vnaprej izjavil, da Izrael Eichmanna ne bo vrnil. Ben Gurion pa je medtem v Bruslju prijel novinarjem, da se bo verjetno sestel s Frondizjem v Bruslju ali v Haagu. Toda izključil je možnost, da bi Izrael Eichmanna vrnil. On bo moral ostati v Izraelu do razsode in morebitne obsodbe.

Zadnja vest

TOKIO, 23. — Predsednik vlade Kiši je uradno sporočil, da bo odstopil, čeprav datuma še ni določil. Vladi ZDA in Japonske pa sta danes že izmenjali ratifikacijske listine o ameriško-japonski pogodbi.

sta bila dva študenta ranjena. Anasuma, je izjavil, da njegova stranka ne bo proglasila pakt za neveljaven, če bi prišla na oblast. Stranka bi poskušala začeti pogajanja za dosego velikega sporazuma, ki ne bi smel imeti vojaške vsebine. Anasuma je dejal, da njegova stranka ne sprejema vojaškim zavezništvom, ker je mnenja, da so taka zavezništva nevarna, če bomo zmagali na volitvah, se bomo pogajali za novo pogodbo z ZDA na drugačni podlagi. Ne more pa zanikati pakta, ker ga je priznala enostranska akcija, ki bi pomenila kršitev diplomatskih načel.

Tudi danes se omenja 60-letni Hajato Ikeda za Kišijevga naslednika. Poleg tega pa se navaja še ime Jošide, ki je bil predsednik med okupacijo in ki ima 82 let. Iz Washingtona poročajo, da se je začela razprava o ratifikaciji pakta v ameriški senatu. Vse to je včeraj popoldne. Obrazložil ga je demokratični senator William Fulbright, predsednik zunanje politične komisije. Poudaril je, da ene napredujočih pakta samo komunisti, temveč tudi precejšnje število izobraženih ljudi, ki je, da bo ratifikacija podpri, ker je »japonska ena izmed držav, katere ideologija ZDA podpira«. Nato je bila razprava o ratifikaciji odložena za danes jutraj. Po današnjem razpravi je senat nekaj pred 20. uro pakt ratificiral z 90 glasovi, medtem ko sta proti glasovala samo dva senatorja.

Iz Manile pa poročajo, da je na odhodu Eisenhowerja vlada ozrila dane »komunistične zarote in da so zarotniki imeli namen umoriti predsednika Carlosa Garsio ter druge ugledne filipinske vladne predstavnike. V vladnih krogih poudarjajo: »Obstoj za rotniškega načrta dokazujejo zaplenjene listine, ki so jih našli, ko so včeraj razkrili rotneke aretirali. Med temi je tudi Silvestre Liwanag, ki ga označujejo za voditelja. Sedaj organi informacijske službe proučujejo zaplenjene listine, da bi ugotovili zarotniško mrežo. Liwanagovo bodo postopoma preiskovali in izključeno, da ga bodo obsodili celo na smrt. Na glavo voditelja Huk Vije je bila razpisana nagrada 25.000 dolarjev. Podrobnosti o aretaciji niso bile javljene.

Medtem je predstavnik Bele hiše, James Hagerty, izjavil, da bo Eisenhower še nekaj časa ostal na Havajskih otokih in sicer verjetno do konca tedna ter se bo vrnil v Washington šele prihodnjo soboto. V torek zjutraj je igral golf in se nato 25 minut pogovarjal s Herterjem, ki je sedaj v Washingtonu. Hagerty je dejal, da Eisenhower verjetno sestavlja tudi izjavo, ki jo bo prebral po radiu, ko se bo vrnil v Washington. Med pogovorom, je dejal Hagerty, sta se pogovorila o vprašanju, ki je Filipinanci, Formozci in na Koreji zelo koristni in uspešni, v Okinavi je bil obisk prav tako koristen, čeprav je prišlo do demonstracij, ki jih je predlaga manjšinska skupina, ki nasprotuje predsedniku in ZDA.

Japonska vlada pa je oddala generala Mac Arthurja, bivšega poveljnika zavezniških sil na Japonskem, z najvišjim odklopanjem za tuje. Med razlogi za odklopanje je rečeno, da je »Mac Arthur prišel v val k povojni obnovi Japonske in k razvoju ogromne rezerve dobre volje, ki danes obstaja med Japonsko in ZDA».

Vreme včeraj: najvišja temperatura 25,7, najnižja 17,5, ob 19. uri 23,2, zračni tlak 1018,2 mm, vetar zahodni, 8 km, vlažnost 84 odst., deželo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,4 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, ČETRTEK, 23. Junija
Kranjci
Sonce vzhaja ob 4.16 in zahaja ob 19.58. Dolžina dneva 15.43. Luna vzhaja ob 4.02 in zahaja ob 19.08. Jutri, PETEK, 24. Junija, Jancez

Zadnje seje tržaškega občinskega sveta

Javna služba za najemanje avtobusov in javnih vozil

Za sedaj bodo določili za to službo 10 avtobusov in 35 avtomobilov - Znižana cena vozovnic na progi Trst-Trebiče

Na zadnji seji tržaškega občinskega sveta so odobrili sedem sklepov. Največje diskusije je bilo o sklepu, da se tudi v Trstu uvede javna služba za najemanje avtobusov in javnih vozil z vozilci. Ta javna služba obratuje že v mnogih drugih italijanskih mestih, pri nas pa najemajo izlete, zbiranja, ki prinesejo razne avtobuse, pri prevoznikih avtobusov, avtobusih, kateri imajo v zakup redne avtobusne proge. Za vsak tak prevoz pa mora dati družbam dovoljenje in inšpektorat za motorizacijo. Po novem pa se uvede samostojna služba za najemanje avtobusov in osebnih avtomobilov. Seveda se lahko udeležijo natečaja za dodelitev službe tudi že obstoječe prevoznice družbe. Podžupan prof. Cumbat je dejal, da bo določili za sedaj za to službo 10 avtobusov in 35 avtomobilov. Pri tem je povedal, da prevozniki družbe nasploh ne bodo imeli težav, da bo lahko prišlo do nedopustne konkurence, ker ne bo več inšpektorat za motorizacijo nadzoroval teh izletov. Po mnenju prevoznikov so namreč možne zlorabe, to je, da bodo prirejali izlete tudi v kraje, kjer že delujejo redne proge prevoznikov družb, zaradi česar bodo prevozniki oskudovali.

Bistvo vprašanja pa je v tem, da so ugovori prevoznikov privlečeni nekako za la se ter da imajo tudi oni sami vedno možnost, da se pridružijo in dajo na razpolago svoje vozila v nekaj sklad. V diskusiji se je oglašilo več svetovalec, ki so navajali čisto zasebne pobude, toda prof. Cumbat jih je na koncu precej potolažil. Zatem je bil sklep izglasovan.

Občinski svet je nato izglasoval sklep, po katerem se družbi «Astara» ki opravlja prevozno službo z avtobusi med Barcolana in Miramare, dovolji, da zviša ceno vozovnic s povratno vožnjo za pet lit. V zvezi s tem je svetovalec KPI Muslim dejal, da bi moral vse mestne proge prevzeti Acegat. Svetovalec so odobrili nadalje sklep, po katerem bo prevozniki družba «Autovio Carsiche» na svoji mestni progi Trst - Prosek uvedla še eno postajališče pri št. 186 na Proseku.

Zatem so odobrili tudi sklep, po katerem se pooblašča prevozniki družbi «Autovio Carsiche» in SAT, da znižata ceno vozovnic na progi Trst-Trebiče na 10 lit, tako da se znižata za vsako vožnjo 115 lit in 830 lit za tedenski abonma. Znano je, da je pro-

S tržaškega velesejma

Avstrijski filmi in dan Holandske

V sejni dvorani tržaškega velesejma so včeraj predvajali prve avstrijske filme, in sicer dva celovečerna filma («Družina Schimke» in «Na srečo si tukaj») ter dva kratkometražna filma («Mambo» in «Danes bo na velesejmu dan Holandske»). V Trstu je prisel holandski veleposlanik v Rimu van Bylandt, ki bo imel danes popoldne ob 17. uri tiskovno konferenco v palači narodov, potem pa si bo ogledal vele-

sejem. Kot je znano, Holandska letošnji uradno sodeluje na tržaškem velesejmu.

Simpozij jedrske fizike

Včeraj ob 9.30 se je v malem miramarskem gradu pričel mednarodni simpozij jedrske fizike. Udeležuje se ga okrog 30 znanstvenikov italijanskih in tujih univerz, med katerimi sta tudi dva iz Indije in Pakistana. Simpozij je priredil tržaški osek Vsestranskega inštituta jedrske fizike pod okriljem tržaške univerze in ravnatelja tržaškega inštituta jedrske fizike prof. Budinja. Na simpoziju, ki bo trajal do sobote, obravnavajo vprašanja, povezana z integracijo osnovnih celic.

Prvo poročilo je podal prof. Thuring, ravnatelj dunajskega fizikalnega inštituta, o vzroci sestavljene celice, nakar je sledila diskusija. Popoldne pa je podal drugo poročilo prof. Salem iz Imperial Collegea iz Londona. Udeležence simpozija sta podprala rektor tržaške univerze dr. Origone in prof. Budinja.

Prvo poročilo je podal prof. Thuring, ravnatelj dunajskega fizikalnega inštituta, o vzroci sestavljene celice, nakar je sledila diskusija. Popoldne pa je podal drugo poročilo prof. Salem iz Imperial Collegea iz Londona. Udeležence simpozija sta podprala rektor tržaške univerze dr. Origone in prof. Budinja.

Vsedržavni kongres stanovanjskih upravičencev

Združene stanovanjskih upravičencev sporoča, da je odbor odločil na svojem zadnjem zasedanju, da bo sodeloval na državnem zborovanju, ki ga je sklicala Vsedržavna zveza stanovanjskih upravičencev (UNIST) skupno z rimskimi ljudskimi sveti, ki bo v Rimu v nedeljo 26. junija v palači Marignoli.

Dnevni red zborovanja bo naslednji: 1. Vprašanje obsega načrta ljudske stanovanjske gradnje; 2. borba za podaljšanje zapora stanovanjskih najemnin in za ureditev prostih najemnin; 3. borba za spremembo zakonov o odkupu stanovanj IACP, INCIS, FFSS in PPTT.

Zborovanju bo predsedoval senator Molé, a glavni referat bo podal predsednik UNIST, dr. Biondi.

Glavni svet združenja je imenoval svoje delegate na zborovanju in sicer državne svetovalec Rocca, predsednik Fulgini in tajnika D'Agosta.

Nato je imel podrobno poročilo o delovanju zveze Glasbene Matice njen ravnatelj prof. Demšar.

Dejavnost te glasbene ustanove je dejal prof. Demšar, se kaže predvsem v glasbenem pouku, ki ga nudi gojencem v Trstu in v podružnicah v Nabrežini, Barcolani, Trebičah in Boljuncu.

Pregled uspešnega delovanja Glasbene Matice v Trstu

Glasbena šola je nudila letos pouk 177 gojencem

Sinoči je bil v Ulici Ruggero Manna občni zbor Glasbene Matice, katerega se je udeležilo lepo število njenih članov. Predsednik tov. Dušan Hreščak je najprej imel kratko poročilo o delovanju, se danjih razmerah in nadaljnjih perspektivah te naše kulturne ustanove. Pripomnil je, da bi bil vsakomur koristen izdelek sestanke članov pred začetkom novega šolskega leta, na katerem naj bi se dogovorili o raznih konkretnih zadevah, o povečanju članstva in podpori, da bi se Glasbena Matica še bolj razvila in utrdila.

Nato je imel podrobno poročilo o delovanju zveze Glasbene Matice njen ravnatelj prof. Demšar.

Dejavnost te glasbene ustanove je dejal prof. Demšar, se kaže predvsem v glasbenem pouku, ki ga nudi gojencem v Trstu in v podružnicah v Nabrežini, Barcolani, Trebičah in Boljuncu.

GLEDALIŠČA

Slovensko gledališče v Trstu

PREDSTAVE NA PROSTEM NA DVORISCU STAVBE STEV. 90 V TREBČAH

Jutri 24. t. m. ob 20.30 Danil Gorinskič «SILNI BIC», v soboto 25. t. m. ob 20.30 Goodrich-Hackett «DNEVNI ANE FRANK», v nedeljo 26. t. m. ob 20.30 Jurčič-Klemenčič «DESETI BRATA».

MALI OGLASI

BRUSINI CARLO, Trst, ul. Matisti 20, tel. 29641, prodaja gospodinske električne predmete, hladilnike FIAT, ATLANTIC in druge znamke. Plačljivo tudi v 24 obrokih. PRALNE stroje, kovinsko kuhinjsko opremo.

Fantje iz ZGONIKA vabijo na PLES ki bo v soboto 25. od 19. do 24. ure in nedeljo 26. t. m. od 17. do 24. ure na prostem

Igrali bodo ZADOVOLJNI KRANJCI

KINO ŠKEDENJ danes 23. t. m. ob 19.45 in ob 20.30 na prostem Technicolor film: PIONIRJI ZAHODA (I pionieri del West) Igrajo: JOEL McCRAE in VIRGINIA MAYO Cudoviti film, ki ga še niste videli enakega.

Sprehod po velesejmu

Jugoslovanska razstava v lesnem paviljonu

Letos razstavljajo jugoslovanska izvozna podjetja najrazličnejše lesne proizvode in raznovrstni rezani mehki in trdi les

Jugoslovanska razstava v lesnem paviljonu vzbuja med obiskovalci tržaškega velesejma veliko zanimanje, saj se tu ljudje radi ustavijo, ogledajo pohištvo, sprehajajo se po ceni ter poizvedujejo, če so razstavljeni predmeti tudi naprodaj. Na letošnji razstavi sodelujejo tri velika jugoslovanska izvozna podjetja, in sicer «Slovenia les» iz Ljubljane, «Jugodrvorudnik» iz Beograda in «Export dros» iz Zagreba. Ta podjetja posredujejo kupcem vsega sveta najrazličnejše lesne proizvode, ki jih razstavljajo jugoslovanska podjetja. Ob zunanji strani so razstavljeni predvsem sporniki artikli, med katerimi naj omenimo lesen motorni čoln, sani, smuči in ogradije sandalov, potem pa pridejo na vrsto vrtni garniture. Te vzbujajo veliko pozornost, saj si vsakdo, ki ima je kosček vrta, želi, da bi lahko v njih postavil udobne stole in mize, ki so odporni proti vlagi in drugim vremenskim nepravilnostim, tako da jih je mogoče pustiti čez vse leto na vrtni.

V notranjosti zavzema jugoslovanska razstava ves prostor ob desni strani lesnega paviljona. Ob glavnih vhodnih vratih razstavljajo ljubljanski podjetje «Slovenia les» veliko dnevno sobo iz jesenine, ki je izdelana v modernem stilu, ki jo poleg tega pa je lepo okrasila holandska soba, kakršne ljubljansko podjetje v velikih količinah izvažajo v najrazličnejše evropske države. Posebno pozornost pa vzbuja brestova jedilnica, ki bi jo marsikdo rad imel v svoji sobi.

«Jugodrvorudnik» iz Beograda na razstavi predstavlja izdelke iz hruske in javorja, ki je prekrita s posebno plastjo - odporno proti vlagi, ognju itd. Ta jedilnica, ki je za prodajo, vzbuja med obiskovalci precejšnjo zanimanje, kot tudi vrtni stolji, ki jih izdelujejo v delavnicah umetne obrti.

Zagreško podjetje «Export dros» pa razstavlja kose pohištva za dnevne sobe, moderno spalnico, razne fotelje in drugo pohištvo.

Vsa tri podjetja pa poleg tega razstavljajo še najrazličnejše modele miz in stolič, stolov, razne kose stilnega pohištva, otroško pohištvo ter bogato izbiro košaric in kosov.

Jugoslovanska razstava je v celoti zelo uspešno urejena, tako da jo vsi obiskovalci hvaležijo.

Predstavnika podjetja «Jugodrvorudnik» iz Beograda smo prosili, da nam kakšno pove o letošnji jugoslovanski udeležbi na tržaški lesni razstavi. Tov. Stanojević nam je predvsem dejal, da so jugoslovanska izvozna podjetja, ki se ukvarjajo s prodajo pohištva, v predvsem v modernem pohištvo, za katero je v raznih evropskih državah, pa tudi v Ameriki, veliko povpraševanje. Na italijanski trg pa jugoslovanska pohištvo ni prodalo, čemur je razlog predvsem v visoki carini in drugih davkih ter takšah, tako da se vrednost določenega artikla na tej osnovi poveča za skoraj 40 odstotkov. Kljub temu, je dejal tov. Stanojević, pa obstaja možnost, da bi se vsaj nekateri gotovi izdelki lahko plasirali tudi na italijanski trg. To velja zlasti za jedilnice in posamezne kose pohištva, v manjši meri pa tudi za dnevne sobe, spalnice itd. Toda če ti se ho-

Huda nesreča na delu pred prizivnim sodiščem

Oproščen nenamerne umora tehnični vodja gradbišča, kjer je tok visoke napetosti ubil štiri delavce

Nesreča se je zgodila 26. aprila 1956 v Sesslanu

Pred prizivnim sodiščem, ki mu je predsedoval v. Nardi, se je zagovarjal včeraj 32-letni Terenzio Bertorelle iz Isole Vicentine, ki je bil obtožen nenamerne umora štirih delavcev, ki so izgubili življenje 26. aprila 1956. leta na gradbišču ezuskega naselja v Sesslanu, kjer je bilo v gradnji 25 štirinastmetrovskih hiš. Delavce je ubil električni tok visoke napetosti, ko se je v vojak dotaknil gornji del premičnega žerjavnika.

Ne razpravi prve stopnje, ki je bila v Gorici, je bil po Bertorelleja naznanilo klopiti tudi Otavio Schivardi, star 43 let, iz Padove, ki je bil tedaj predsednik družbe «Cordis» in eno od laboratorij, ki je zaposlovala okrog 60 delavcev. Bertorelle sam pa je bil tehnični asistent, ki je vodil gradbeno delo. Najprej se je zdelo, da se bo sodna razprava izmed treh tržaskih sodnikov sodišča. Toda to je ugotovilo, da ni pristojno, da razsodijo v zvezi z nesrečo, ter je poslalo vse akte na gorško sodišče. 20. maja 1959 so gorški sodniki razsodili proti imenovanim obtožencem, in sicer: L. Bertorelle in Schivardi nista poskrbela za varnost na delu s tem, da bi povezala žerjav z zemljo (žerjav se je namreč premaknil na gumijskih kolesih); 2. da sta izvajala dela v bližini električnega voda visoke napetosti z razdalji, ki je nižja od zakonskih predpisov; 3. da sta nenamerno povzročila smrt naslednjih delavcev: 29-letnega Gine Viole iz Padove, 35-letnega Angela Gobbiya iz Vicenze, 41-letnega Alessandrea Trevisia iz Trevisa in 27-letnega Giovannija Ediminia iz Padove; 4. da sta nenamerno povzročila telesne poškodbe 21-letnemu Linu Rasentiju iz Padove; 23-letnemu Lucianu Poluccu iz Trevisa in 30-letnemu Adolfo Antonazziju iz Trizica.

Goriško kazensko sodišče je spoznalo Bertorelleja za krivega tretje in četrte obtožbe, ter ga obsodilo na 1 leto in 6 mesecev zapora ter na plačilo sodnih stroškov. V zvezi s tretjo in četrto obtožbo pa so sodniki oprostil Schivardija, čes da dejanja ni zagrešil. Oba obtožena je oprostil prve in druge obtožbe.

Na sodišče druge stopnje se je pridružil seveda tudi Bertorelle in včeraj so sodniki prizivnega sodišča v Trstu razsodili v tej zvezi. Oprostil so obtožena, ki sta ga brala odvnetka. Tamaro in C. Poluccu, tudi tretje in četrte obtožbe, čes da ni zagrešil pripisanega mu dejanja. V ostalih delih je sodišče potrdilo prejšnjo razsodbo.

Kot smo že omenili, so ubiti delavci delali pri gradnji ezuskega naselja v Sesslanu. Gradnja je imel v režiji «Consorzio Veneto laboratorij», večina delavcev je bila, razen nekaj izjem, iz Veneta in okolinskih pokrajin. Podjetje je pravkar pokrilo dve hiši in ker je moralo nadaljevati delo pri tretji stavbi, je dalo ukaz, da se 15 metrov visok žerjav premesti k nedograjeni hiši. Žerjav, z nosilnostjo 4 ton, je pritrjen na voz na štirih dvojni kolesih in je zelo primeren za hitro premestitev. Malo pred 14. uro omenjenega dne, so žerjav priklopili k tovrstni, ki ga je zapeljal kakih 10 metrov od hiše. Odmik naprej pa ga je 13 delavcev povzelo, med temi so štiri držali železno krmilo, dva pa sta zavirala, pri čemer sta držala za verigo. V bližini hiše so žerjav premaknili nazaj, in tedaj se je gornji del premaknil ter zadel ob peto pozitivno žico napeljavne visoke napetosti, ki je speljana iz Trizica in dojava tok gornji tržski okoliščini. Tok, ki je iz črke prišel na železo, je dobesedno odbil vse delavce od žerjavnice, in štirje, ki so držali za krmilo, so obležali nepremično na tleh. Po prvem presenečenju so delavci takoj priskočili na pomoč, vendar jim jih naložili na tovornik ter jih z vso hitrostjo odpeljali v trž-

Igrajte tako na Enalotto

BARI	X 1
CAGLIARI	X
FIRENZE	X 1 X 2
GENOVA	X
MILANO	X 1
NAPOLI	X
PALERMO	X 2 1
ROMA	X
TORINO	X
VENEZIA	X
NAPOLI 2	X
ROMA 2	2

IZLETI

IZLETI SPDT

V nedeljo dne 10. julija izlet v Kranjsko goro z izleti v Tamar, Kranjo, itd. tudi z železnico. Vpisovanje v Glasnik izletov 15-17. Za izlet zadostuje propustnica. Povratek čez Vrško, Trento in Bovec in čez blok ob Nadiži v Celad.

Izlet PD (Andrej) Coka z Opila v Kranjsko goro. Obveščeno izletnike, da bo odhod v Kranjsko goro v nedeljo 26. t. m. ob 10. uri iz Trsta preko krmila dvorane na Opilini. Kdor se ni posredoval odgovarjajočega zneska, prosimo, da to stori danes. Prav tako prosimo, da izletniki dvignjejo pri Draskovihi številko avtobusnega sedela.

RAZNA OBVESTILA

Tržaški filatelistični klub «L. Kofra». V nedeljo 26. t. m. zjutraj ob 10. uri pripravi izlet v Kranjsko goro, 10.12. ur. Delle se bodo novitete. Prihodnji sestanek v novi sobi v nedeljo 4. septembra t. l. v novih prostorih kluba.

Ljudska knjižnica v Trstu v ul. Roma 15 obvešča svoje bralce, da ne posluje do 10. julija t. l.

TRGOVINA OBUTVE

Donda

Za vsakih 1.000 lir vrednosti nabavljenega blaga v NAŠI TRGOVINI se hoste UDELEŽILI zbiranja sledečih nagrad:

TOREK, 21. junija BON ZA 200.000 lir

ČETRTEK, 23. junija BON ZA 200.000 lir

SOBOTA, 25. junija BON ZA 200.000 lir

TOREK, 28. junija BON ZA 200.000 lir

ČETRTEK, 30. junija BON ZA 200.000 lir

SOBOTA, 2. julija BON ZA 200.000 lir

TOREK, 5. julija FIAT 500 GIARDINIERA

TRG STARE MITNICE 5-6

(Largo Barriera vecchia 5.6)

Kino na Občinskih

predvaja danes 23. t. m. z začetkom ob 18. uri in ob 20.30 film:



HOWARD HUFF
GLORIA Mc GHEE - DICK FORAN - BARTON MacLANE

FURIA V RIO APACHE

(Furia a Rio Apache)

Režija: LEE SHOLEM ATLANTIS FILM

La Fototecnica

Grosistno podjetje za dobavljanje vsakega fotografarskega in kinematografskega materiala

APARATI ZA MIKROFILME

ZNANSTVENI APARATI

ELEKTRONSKI APARATI

Popolne opreme materiala za fotomehaniko, za industrijo in za znanstvene zavode.

Na zahtevo se pošljejo seznami VPRAŠAJTE NAS ZA NASVET

MANUFAKTURNA TRGOVINA

A. PERTOT

TRST, ULICA GINNASTICA 22

Prodaja na debelo in drobno TKANINE NAJBOLJ ZNANIH TOVARN, vsakovrstni krojaški pripor, žensko in mosko perilo, dežne plašče, gumbe in razno galanterijo. Sklicujte se na to reklamo! Za časa velesejma poseben popust!

W. Cycle ČETRTKOVA ČRTICA

Popolna strojepiska

«Tajnik, ali prejmete plačo zato, da mi obesate na vrat dolgočasne malenkosti?» John Buttler je bil slabe volje. «Za strojepisko ste mi priporočili deklet, ki je kratko in malo nemogoča.»

Tajnik je stal pred svojim sefom. Dobro je vedel, da bi s slehernim odgovorom prillil olja na ogenj.

«Če želite deklet, ki vam je očitno zelo pri srcu, na vsak način obrzajte v podjetju, se bo že našlo kakšno mesto. Ta punčka vam je všeč, ali ne? Odgovorite, ce vas vprašam!»

«Gospod predsednik, doslej je sploh nisem poznal. Ima sijajna spravevala. Zdi se mi, da je zelo inteligentna, zato sem si drznil...»

«Ne potrebujem inteligentne strojepiske. Sem sam dovolj inteligenten. Potrebujem sposobno strojepisko. Ali sploh veste, kako se je ta vaša inteligentna strojepiska vedla? Vsekakor me je preljubila v vprašanih, ali naj vam nov list papirja, ali naj piše tako ali drugače, ali naj zapre oklepaj, podčrta, da med navednicami... Najlepše pa šele pride! Nekeč mi je dejala: 'Oprostite, gospod predsednik, mislim, da bi bilo treba ta stavek oblikovati drugače.' Kaj menite o tem? Medtem ko narekujem, me ta nemogoča oseba prekinja in nekaj predlaga!»

«Da, gospod predsednik.»

«Strojepiska mora biti stroj, ki posluša in piše. Če je treba misliti, sem jaz tu za to. Zapomnite si, prav nič ne potrebujem inteligentne strojepiske. Zaradi mene je lahko tu neumna gos. Znači mora le pisati. To bi bila po mojem mnenju idealna strojepiska. Ravnavajte se po tem in mi takoj najdite strojepisko, kakršno si želim.»

«V redu, gospod predsednik!»

Uro zatem je bila nova strojepiska že na svojem mestu.

«Ali vam je dal tajnik točno navodila, kako se morate vesti?» jo je vprašal John Buttler. «Pisati morate tisto, kar vam jaz narekujem. To je vse. Koliko let vam je?»

«Šestnajst, gospod predsednik.»

«Dobro! Sedite! Narekoval vam bom.»

Naslednjega dne mu je prinesel tajnik brzojavko. Bil je na smrt bled.

«Drznil sem si jo odpreti, gospod predsednik, ker je naslovljena na podjetje, ne na vas osebno.»

«Ne govorite toliko! Dajte jo sem!»

John Buttler je prebral brzojavko in prebledel kakor malo prej njegov tajnik.

«Železarne prekinjajo z nami vse stike. Kaj neki to pomeni? To je katastrofa, gospod predsednik.»

«Ali razumete, kaj bi to utegnilo pomeniti?»

«In ta ton! Kakor da smo razbojnika topla!»

«Da, gospod predsednik.»

«Pa sem šele včeraj napisal Irwingu tako ljubeznivo pismo, to se pravi, da sem ga kakor običajno narekoval.»

«Morda,» se je skušal vmešati tajnik, ki ga je opogumila sefova zadrega, «morda pa vaše pismo ni bilo dovolj ljubeznivo?»

«Smešno! Prinesite kopijo mojega pisma Irwingu in ga sami preberite!»

Tajnik je poslal pismo in začel glasno brati:

«Gospodu Thomasu Irwingu, predsedniku mednarodnih železarn A. G.»

«Spoštovani prijatelj, vaš predlog me zelo zanima. Bomo že videli, kako bi bilo treba opraviti s stari razbojnikom. Prav na zadnji seji te tolpe, pisane, na upravnih seji, sem imel priložnost, da sem se z vami in s Harryjem Nicolsonom pogovoril o dobavi vagonov. Pogovoril, dobro je povedano. Hoteli so me predati, toda tako pameten, kakor so oni, sem jaz že dolgo. Nova stran. Pripravljen sem z vami skleniti pogodbo. Počakajte, te zadeve ne bomo tako preprosto rešili. Prav rad bi se začel z vami pogajati. Vi veste, spoštovani prijatelj, da mojih pogovorov ne bo tako težavno sprejeti, ker je zame zelo važno, da z železarnami, ne, recimo, z vašim podjetjem, ki ga vodite vi, spoštovani prijatelj, čutili se

bo počaščenega, če bo mislil, da mi je mnogo od njegovega prijateljstva. Preneumno, da je treba biti s takimi ljudmi še vedno tako vljuden, toda kaj hočete! Ali imate, spoštovani prijatelj, zivahne poslovne stike? Pika. Danes je strašna vročina, če pa odpremo okna, bo še bolj vroče. Vaše predloge o podrobnostih pričakujemo že v kratkem. Počakajte, to bi mi bilo preveč prav. Glede razdelitve bi bilo najbolje, če se spoznamo na temelju petdeset proti petdeset. To je treba še točneje povedati, ker bi me ta ocel utegnil sicer še prevariti. Pri takih ljudih nisi nikoli dovolj previden. Ali se razumeli? Od vaših petdesetih odstotkov bo šlo seveda še nekaj za provizijo, ker bi jaz sam poleg materialnih stroškov ne mogel pristati tudi na plačilo provizije. Pika. Tako, to bo na bedaka dobro vplivalo. Da ne pozabim, pismo je treba takoj odposlati in ga bom sam precej podpisal. Odnosite ga sami! Nova stran! Kar zadeva ostale pogoje, predlagam, da se drživa lanske pogodbe. Počakajte, stavek se nadaljuje. S tem gadom ne bomo tako preprosto opravili. Lanske pogoje bomo sprejeli le tedaj, če pride do pogodbe. Moramo ga pustiti nekoliko v negotovosti. Nova stran! Vročina je res neznoznna. V pričakovanju vašega obvestila o stajam z veselo pričakovanjem vas, počakajte, nisva zapislala nikakršnega pozdrava za njegovo soprogo, pa bi utegnila biti stara kosa u zaljena, ko vedno brska po njegovi korespondenci. Ko bi vedeli, kako preživlja

«Ne potrebujem inteligentne strojepiske. Sem sam dovolj inteligenten. Potrebujem sposobno strojepisko. Ali sploh veste, kako se je ta vaša inteligentna strojepiska vedla? Vsekakor me je preljubila v vprašanih, ali naj vam nov list papirja, ali naj piše tako ali drugače, ali naj zapre oklepaj, podčrta, da med navednicami... Najlepše pa šele pride! Nekeč mi je dejala: 'Oprostite, gospod predsednik, mislim, da bi bilo treba ta stavek oblikovati drugače.' Kaj menite o tem? Medtem ko narekujem, me ta nemogoča oseba prekinja in nekaj predlaga!»

«Da, gospod predsednik.»

«Strojepiska mora biti stroj, ki posluša in piše. Če je treba misliti, sem jaz tu za to. Zapomnite si, prav nič ne potrebujem inteligentne strojepiske. Zaradi mene je lahko tu neumna gos. Znači mora le pisati. To bi bila po mojem mnenju idealna strojepiska. Ravnavajte se po tem in mi takoj najdite strojepisko, kakršno si želim.»

«V redu, gospod predsednik!»

Uro zatem je bila nova strojepiska že na svojem mestu.

«Ali vam je dal tajnik točno navodila, kako se morate vesti?» jo je vprašal John Buttler. «Pisati morate tisto, kar vam jaz narekujem. To je vse. Koliko let vam je?»

«Šestnajst, gospod predsednik.»

«Dobro! Sedite! Narekoval vam bom.»

Naslednjega dne mu je prinesel tajnik brzojavko. Bil je na smrt bled.

«Drznil sem si jo odpreti, gospod predsednik, ker je naslovljena na podjetje, ne na vas osebno.»

«Ne govorite toliko! Dajte jo sem!»

John Buttler je prebral brzojavko in prebledel kakor malo prej njegov tajnik.

«Železarne prekinjajo z nami vse stike. Kaj neki to pomeni? To je katastrofa, gospod predsednik.»

«Ali razumete, kaj bi to utegnilo pomeniti?»

«In ta ton! Kakor da smo razbojnika topla!»

«Da, gospod predsednik.»

«Pa sem šele včeraj napisal Irwingu tako ljubeznivo pismo, to se pravi, da sem ga kakor običajno narekoval.»

«Morda,» se je skušal vmešati tajnik, ki ga je opogumila sefova zadrega, «morda pa vaše pismo ni bilo dovolj ljubeznivo?»

«Smešno! Prinesite kopijo mojega pisma Irwingu in ga sami preberite!»

Tajnik je poslal pismo in začel glasno brati:

«Gospodu Thomasu Irwingu, predsedniku mednarodnih železarn A. G.»

«Spoštovani prijatelj, vaš predlog me zelo zanima. Bomo že videli, kako bi bilo treba opraviti s stari razbojnikom. Prav na zadnji seji te tolpe, pisane, na upravnih seji, sem imel priložnost, da sem se z vami in s Harryjem Nicolsonom pogovoril o dobavi vagonov. Pogovoril, dobro je povedano. Hoteli so me predati, toda tako pameten, kakor so oni, sem jaz že dolgo. Nova stran. Pripravljen sem z vami skleniti pogodbo. Počakajte, te zadeve ne bomo tako preprosto rešili. Prav rad bi se začel z vami pogajati. Vi veste, spoštovani prijatelj, da mojih pogovorov ne bo tako težavno sprejeti, ker je zame zelo važno, da z železarnami, ne, recimo, z vašim podjetjem, ki ga vodite vi, spoštovani prijatelj, čutili se

bo počaščenega, če bo mislil, da mi je mnogo od njegovega prijateljstva. Preneumno, da je treba biti s takimi ljudmi še vedno tako vljuden, toda kaj hočete! Ali imate, spoštovani prijatelj, zivahne poslovne stike? Pika. Danes je strašna vročina, če pa odpremo okna, bo še bolj vroče. Vaše predloge o podrobnostih pričakujemo že v kratkem. Počakajte, to bi mi bilo preveč prav. Glede razdelitve bi bilo najbolje, če se spoznamo na temelju petdeset proti petdeset. To je treba še točneje povedati, ker bi me ta ocel utegnil sicer še prevariti. Pri takih ljudih nisi nikoli dovolj previden. Ali se razumeli? Od vaših petdesetih odstotkov bo šlo seveda še nekaj za provizijo, ker bi jaz sam poleg materialnih stroškov ne mogel pristati tudi na plačilo provizije. Pika. Tako, to bo na bedaka dobro vplivalo. Da ne pozabim, pismo je treba takoj odposlati in ga bom sam precej podpisal. Odnosite ga sami! Nova stran! Kar zadeva ostale pogoje, predlagam, da se drživa lanske pogodbe. Počakajte, stavek se nadaljuje. S tem gadom ne bomo tako preprosto opravili. Lanske pogoje bomo sprejeli le tedaj, če pride do pogodbe. Moramo ga pustiti nekoliko v negotovosti. Nova stran! Vročina je res neznoznna. V pričakovanju vašega obvestila o stajam z veselo pričakovanjem vas, počakajte, nisva zapislala nikakršnega pozdrava za njegovo soprogo, pa bi utegnila biti stara kosa u zaljena, ko vedno brska po njegovi korespondenci. Ko bi vedeli, kako preživlja

Beneška bienala 1960



Renato Guttuso (Italija): «Notranost in študijski pripomočki» 1960

Posebnosti Antarktike v luči novih odkritij

Okoli 3 tisoč let stare bakterije pri višji toploti ponovno oživele

Če bi led na Antarktiki skopnel in bi se trosi velike praproti razpršile po svetu, bi ta rastlina zadušila večino sedanje vegetacije

V nasprotju s splošnim mnenjem antarktična celina ne predstavlja enotnega ozemlja, pač pa jo sestavljajo otoci ali bolj dva ogromna otoka, ki ju loči nizavje, ki se razteza od Rossovega do Wedellovega morja. Gre, kot vidimo, za dve ozemli, ki sta povezani z 2700 km dolgim ledenim mostom. Od obeh Antarktiki, če ju smemo tako imenovati, je večja vzhodna, druga pa je manjša in meri lede kakih 3 milijone kv. km površine.

Ponekod se delbelina antarktičnega ledu tudi do 4900 m globoko. Sam severni tečaj je 3000 metrov pod morjem, ali točneje pod ledom. Vsa Antarktika, kolikor jo pokriva led, meri 14 milijonov kv. km površine in je potekala od 30 krat večja od Italije. Tu imamo tudi množico gorovj, ledu, tu so tudi največji ledeniki, ki se raztezajo do 400 km v dolžino in od 50 do 60 m v širino in lizejo počasi proti morju, kjer se lomijo v tako imenovane ledene gore. Temperatura na Antarktiki je povprečno 25 stopinj pod ničlo. Imamo pa tu tudi temperaturo od 80 stopinj pod ničlo in v januarju in februarju — ko imajo tu poletje — tudi 10 stopinj nad ničlo.

Gornji podatki nakazujejo, da smo tu v povsem mrtvem svetu, kar je dolga stoletja tudi v splošnem veljalo. Toda to je danes. Nekeč ni bilo tako. Tu so odpravile 12 dežel, ki so se zgrnile na Antarktiki v dobi mednarodnega geofizikalnega leta, odkrile vrsto rudnin, kot na primer zlato, baker, srebro, krom, molibden, svinec, uran, pa tudi žveplo ter premog. Odkritje le-

žišč premoga je postavilo vrsto težko rešljivih vprašanj. Prvi je premog odkril že Byrd leta 1947, ko je na obronkih Gorovja kraljice Maud odkril vrsto premoga. V času mednarodnega geofizikalnega leta pa so ameriški geologi odkrili plasti premoga tudi v gorah Horlinch, iz tega sledi logičen zaključek, da nekeč Antarktiki ni bila ledena pušava kot danes, pač pa da so tod rasti bogati gozdovi, kar potrjuje tudi najnovejša odkritja v gorju Horlinch, kjer so odkrili do štiri metre dolge zgolele lede.

Potemtakem je Antarktika nekeč imela vsaj zmerno tople klimo, kot jo imamo mi. Kako je prišlo do takih sprememb, se ne da z gotovostjo reči. Dve sta glavni domnevi. Po teoriji slovitega znanstvenika Wagnera je Antarktika nekeč bila del južne afriške celine in je bila povezana tudi s Patagonijo v Južni Ameriki. Vse to je tvorilo enotno celino. Zaradi rotacije Zemlje pa so se deli te celine ločili in Antarktika je v milijonih let sprpljala na sedanj položaj. To je sicer dokaj logična ali bolje logično izpeljana teorija, toda težko ji je verjeti. Druga teorija pa zatrjuje, da so se tečaji v milijonih let zaradi nekakega naglega premika Zemlje premestili. Obstaja pa tudi tretja teorija, po kateri naj bi nekeč na Zemlji vladala drugačnaka klima, ki ni poznala sedanjih ostrih zim in vročih poletij, pač pa je trajalo skoraj vse leto nekečno zmerno poletje. Novejša znanost daje največ veljave vprav slednji teoriji.

Naj bo kakorkoli. Pod antarktičnim ledom so odkrili premog in tudi okamenelo listje in v raznih rastlin, predvsem praproti. To pomeni, da je nekeč tod vladala zmerna temperatura in paleobotanika dokazuje, da je na Antarktiki nekeč uspevala vrsta rastlin od smrek do praproti, ki so vprav iste vrste kot rastline, ki so rastle in rastejo na zadnjih obronkih Južne Amerike in Južne Afrike. Posebno važna odkritja na tem področju je dejstvo, da je med temi značilnimi rastlinami tudi rastlina «Glossopetris», ki jo okamenelo najdemo v Južni Afriki, Južni Ameriki (Patagoniji), v Avstraliji in — na Antarktiki. Potemtakem je možno, da so se vse te celine nekeč stikale v enotno celino «Gudwana», ki naj bi bila tvorila vse kopno južne poloble.

Nadaljnja odkritja na Antarktiki, ki so prav tako zgovorna, so sledeča: Ameriški bakteriolog Charles E. Nyers je odkril zmrzle bakterije 30 metrov pod ledom in to skoraj tik ob Južnem tečaju. Ameriški znanstvenik je vrtil led, da bi proučil starost ledu. Pri tem je uporabljal poseben sterilno orodje in vrh tega nosil na ustih masko. Kot kirurg pri operaciji. In vendar je iz globoke 30 metrov potegnil led, v katerem so bile bakterije, ki so pri toploti in v mokrih raztopinah oživele. Če je bakteriolog proučil starost ledu, je ugotovil, da so te bakterije stare od 2800 do 3000 let.

Se eno odkritje, ki ni tako malenkostno. Nekateri znanstveniki menijo, da bi otajanje ledu na Antarktiki moglo civilizirani svet prenesti. Če bi namreč vse led skopnel, bi tudi trosi (seme) velike praproti, ki so skladščeni pod ledom na Antarktiki, mogli preplaviti svet in s svojo bujno rasto zadušiti precejšen del sedanje vegetacije. Seveda to se povezuje tudi z znanjem in potrjenim dejstvom, da Antarktika predstavlja nekakšen oddoljen element pri ustvarjanju morskih zračnih tokov. Antarktika namreč vladna nad temperaturo celega našega planeta.

Omeniti bi morali tudi favno Antarktike, vendar je ta zelo skromna in besede je vreden le «Kit-morice» kot mu pravijo. Gre za velikega kita, ki samo mori in posebno tujnjaki «mu gredo na živce».

Poglavje zase so na Antarktiki oaze. Leta 1947 jih je

nekaj odkrila odprava, ki jo je vodil Byrd. Tu imamo tudi jezero. Byrdova odprava je odkrila jezero, ki je 1500 m dolgo in 900 m široko. Rusi pa so pred dvema letoma in pol odkrili ož. «Beugera», ki je 375 km stran od sovjetske odprave Mirni. Trinajst sovjetskih znanstvenikov je tu odkrilo oazo s površino 500 kv. km. Najvišja temperatura je tu znašala 23 stopinj nad ničlo in skaloje, ki vsrkava sončno toploto, ustvarja močan toplotni tok, ki omogoča uspevanje sicer skromnega mahovja in lišajev, ki prečajo skaloje. Ta oaza je skromna, vendar nekaj paradiz v primerjavi z ledeno pu-

ščavo, ki jo obdaja. Znanstveniki menijo, da bi mogli tu ustvariti nekakšno mednarodno znanstveno oporišče, ki bi bilo dostopno vsem. 1. decembra 1959 je bila namreč med 12 državami, ki so pri geofizikalnem letu sodelovale, sklenjena pogodba, ki nosi ime «Antarktična pogodba» in ki zagotavlja enakopravnost vsem deželim pri znanstvenem preučevanju Antarktike, za katero nekateri pravijo, da je knjiga najstarejših zgodovine, ki jo odgovorila tudi na mnoga vprašanja, na katere druge do podrobnosti odkrite celine ne odgovarjajo.

ROGER MAY

S takim ravnanjem ne bo otrok dobil pravih odnosov do šole. Če hočemo, da se bo otrok privadil nekemu rednemu delu za šolo, moramo tudi družinsko življenje temu primerno urediti. Važno je predvsem, da ni otrok prepričan sam sebi, da je v družini vedno nekoč, ki naj pazi. Ker je to v večini primerov mati, je prav, da se mati z otrokom vedno zaupno pomeni, kako je bilo v šoli, kaj se mora učiti, kdaj piše šolske naloge, itd. Potem naj mu približno določi čas, ki mu je potreben, da se za šolo lahko pripravi. Dobro je, če se mudi mati vsaj nekaj časa v sobi, kjer se otrok uči, čeprav o pravila kako drugo delo, kajti večina otrok zapusti knjige takoj, čim vedo, da ni nikogar doma, ki bi vodil račune o njih učenju. Včasih je tudi potrebno, da otroke izprašamo in jim predlagamo naloge. Če pa starši tega ne zmorejo, naj pa vsaj točno vodijo evidenco o uspehih in neuspehih svojega otroka. Ko se prepričajo, da se je otrok naučil, se bodo starši in otrok bolj počutili, staršem ne bo treba neprestano siliti k učenju in tudi otrok bo bolj užival svoj prosti čas. Kjer pa lahko otrok vsak trenutek odskoči od knjige, počete ves dan v prepripi, ki ne prinaša uspeha.

D. K.

Muhavosti letošnje poletne mode

«Havajski venc» - slamniki in črna očala - pisane bluže in še vedno dolge hlače, toda ne za vsako...

Poletna moda dopušča in prenese marsikatero muhavost tako modnih ustvarjalcev kot njihovih klientov; toda to, kar se letos vidi v raznih znanih letovcih, predvsem pa v morskih kopališčih, presega že vse meje. In v teh muhavostih ne prednjačijo le modni ženske, oziroma dekleta, temveč moški, in to predvsem takšni, ki niso niti več tako mladi, niti tako privlačni.

Dopisniki raznih modnih revij, če hočemo biti po modni, temveč venci iz cvetja. Posebnost letošnje poletne mode so seveda tudi slamniki, ki nimajo samo funkcije, da zavarujejo kopalec pred sončnimi žarki, temveč so predvsem dekorativni, če lahko pri sedanjih slamnikih vseh mogočih splošnih oblik oživele, če moremo govoriti. Najmodnejši slamniki so na primer povezani s s lasuljami iz slame, ki so počesane v klamni polgamaš, se enkrat na sreci priporočilo, naj se dolgi hlače odrežejo, pa četudi si jih zelo želijo in so globoko v srcu morda prepričane, da bi bile kljub raznim pomankljivostim v njih vendarle privlačne.

Tudi črna očala sledijo zahtevam nove poletne mode. Tako so letos v prodaji temna očala za vse oblike obraza, za vse starosti in končno za vse župe. Lahko imajo barvaste ali pa tudi košene in zlate okvirje, ki jih nekatere okrasijo še z umetnimi biseri in drugimi dragulji.

Moda kazak — to je ohlapnih bluz — se je že tako uveljavila, da si ženske, pa tudi moške poletne garderobe ne moremo zamisljati brez nekaj takih bluz, ki so enobarvne, se bojje pa je, če so pisane. Prav v zvezi s tem modni posebnosti kaže, da so letos v modi še posebno takšne kazake z velikimi vzorci, ki predstavljajo vse mogoče druge voševili.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Uspehi bodo v delih, ki zahtevajo več dinamizma. Vendar boste preživeli v zelo prijetni družbi, ki vas bo poplačala za naporno delo med dnem.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Vasi nervozno in neukaknost bi znala zrušiti družinsko srečo. S tem bi si povzročili tudi načrte, ki niso uresničljivi. Ne nasedajte spletkam.

VOĐAR (od 21. 1. do 19. 2.) Vasi naporu bodo poplačani. Uspeh, kakršnega nimate pričakovati. Zagotovite si podporo osebe, v katero imate popolno zaupanje. Nekoliko več počitka.

TEHNIKA (od 23. 9. do 29. 10.) Odlične možnosti in prilagoditve za spekulacije. Vendar ne rinite v hazard, da se ne bi jutri kesali. Nekdo v družini je zelo depresiran. Pomagajte mu.

SKORPION (od 24. 10. do 22. 11.) Pomoci, ki je boste deležni, bo bolj učinkovita kot ste pričakovali. Z uspehi boste zadovoljni vi in tudi vaši bližnji. Nekdo pa bo ne-

predmete oziroma podobne. Dolgi hlače se ne odloženke, čeprav je zelo malo takih žensk, ki bi si jih v resnici lahko privoščile. Pa ne morebiti zaradi tega, ker predstavljajo prevelik strošek, temveč zato, ker so prav hlače tisti del poletne garderobe, ki odločno zahteva lepo in vitko postavo z dolgimi nogami. Tista, ki jo je narava obdarila s takšno postavo, naj si dolge in ozke hlače je privoščila, vsem ostalim polgamaš se enkrat na sreci priporočilo, naj se dolgi hlače odrežejo, pa četudi si jih zelo želijo in so globoko v srcu morda prepričane, da bi bile kljub raznim pomankljivostim v njih vendarle privlačne.

Tudi črna očala sledijo zahtevam nove poletne mode. Tako so letos v prodaji temna očala za vse oblike obraza, za vse starosti in končno za vse župe. Lahko imajo barvaste ali pa tudi košene in zlate okvirje, ki jih nekatere okrasijo še z umetnimi biseri in drugimi dragulji.

Moda kazak — to je ohlapnih bluz — se je že tako uveljavila, da si ženske, pa tudi moške poletne garderobe ne moremo zamisljati brez nekaj takih bluz, ki so enobarvne, se bojje pa je, če so pisane. Prav v zvezi s tem modni posebnosti kaže, da so letos v modi še posebno takšne kazake z velikimi vzorci, ki predstavljajo vse mogoče druge voševili.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Uspehi bodo v delih, ki zahtevajo več dinamizma. Vendar boste preživeli v zelo prijetni družbi, ki vas bo poplačala za naporno delo med dnem.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Vasi nervozno in neukaknost bi znala zrušiti družinsko srečo. S tem bi si povzročili tudi načrte, ki niso uresničljivi. Ne nasedajte spletkam.

VOĐAR (od 21. 1. do 19. 2.) Vasi naporu bodo poplačani. Uspeh, kakršnega nimate pričakovati. Zagotovite si podporo osebe, v katero imate popolno zaupanje. Nekoliko več počitka.

TEHNIKA (od 23. 9. do 29. 10.) Odlične možnosti in prilagoditve za spekulacije. Vendar ne rinite v hazard, da se ne bi jutri kesali. Nekdo v družini je zelo depresiran. Pomagajte mu.

SKORPION (od 24. 10. do 22. 11.) Pomoci, ki je boste deležni, bo bolj učinkovita kot ste pričakovali. Z uspehi boste zadovoljni vi in tudi vaši bližnji. Nekdo pa bo ne-

preveč zahtevna. Moralno oporo iščite pri svojih.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Podvojite svoje napore, kajti zadoščenje bo obilno. Ne tistite vedno doma. Vaš položaj terja, da se pogosteje pojavite v družbi. Malo več počitka.

TEHNIKA (od 23. 9. do 29. 10.) Odlične možnosti in prilagoditve za spekulacije. Vendar ne rinite v hazard, da se ne bi jutri kesali. Nekdo v družini je zelo depresiran. Pomagajte mu.

SKORPION (od 24. 10. do 22. 11.) Pomoci, ki je boste deležni, bo bolj učinkovita kot ste pričakovali. Z uspehi boste zadovoljni vi in tudi vaši bližnji. Nekdo pa bo ne-

predmete oziroma podobne. Dolgi hlače se ne odloženke, čeprav je zelo malo takih žensk, ki bi si jih v resnici lahko privoščile. Pa ne morebiti zaradi tega, ker predstavljajo prevelik strošek, temveč zato, ker so prav hlače tisti del poletne garderobe, ki odločno zahteva lepo in vitko postavo z dolgimi nogami. Tista, ki jo je narava obdarila s takšno postavo, naj si dolge in ozke hlače je privoščila, vsem ostalim polgamaš se enkrat na sreci priporočilo, naj se dolgi hlače odrežejo, pa četudi si jih zelo želijo in so globoko v srcu morda prepričane, da bi bile kljub raznim pomankljivostim v njih vendarle privlačne.

Tudi črna očala sledijo zahtevam nove poletne mode. Tako so letos v prodaji temna očala za vse oblike obraza, za vse starosti in končno za vse župe. Lahko imajo barvaste ali pa tudi košene in zlate okvirje, ki jih nekatere okrasijo še z umetnimi biseri in drugimi dragulji.

Moda kazak — to je ohlapnih bluz — se je že tako uveljavila, da si ženske, pa tudi moške poletne garderobe ne moremo zamisljati brez nekaj takih bluz, ki so enobarvne, se bojje pa je, če so pisane. Prav v zvezi s tem modni posebnosti kaže, da so letos v modi še posebno takšne kazake z velikimi vzorci, ki predstavljajo vse mogoče druge voševili.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Uspehi bodo v delih, ki zahtevajo več dinamizma. Vendar boste preživeli v zelo prijetni družbi, ki vas bo poplačala za naporno delo med dnem.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Vasi nervozno in neukaknost bi znala zrušiti družinsko srečo. S tem bi si povzročili tudi načrte, ki niso uresničljivi. Ne nasedajte spletkam.

VOĐAR (od 21. 1. do 19. 2.) Vasi naporu bodo poplačani. Uspeh, kakršnega nimate pričakovati. Zagotovite si podporo osebe, v katero imate popolno zaupanje. Nekoliko več počitka.

TEHNIKA (od 23. 9. do 29. 10.) Odlične možnosti in prilagoditve za spekulacije. Vendar ne rinite v hazard, da se ne bi jutri kesali. Nekdo v družini je zelo depresiran. Pomagajte mu.

SKORPION (od 24. 10. do 22. 11.) Pomoci, ki je boste deležni, bo bolj učinkovita kot ste pričakovali. Z uspehi boste zadovoljni vi in tudi vaši bližnji. Nekdo pa bo ne-

preveč zahtevna. Moralno oporo iščite pri svojih.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Podvojite svoje napore, kajti zadoščenje bo obilno. Ne tistite vedno doma. Vaš položaj terja, da se pogosteje pojavite v družbi. Malo več počitka.

TEHNIKA (od 23. 9. do 29. 10.) Odlične možnosti in prilagoditve za spekulacije. Vendar ne rinite v hazard, da se ne bi jutri kesali. Nekdo v družini je zelo depresiran. Pomagajte mu.

SKORPION (od 24. 10. do 22. 11.) Pomoci, ki je boste deležni, bo bolj učinkovita kot ste pričakovali. Z uspehi boste zadovoljni vi in tudi vaši bližnji. Nekdo pa bo ne-

Kaj smo gledali po

Televizija kot sredstvo oz. pripomoček v sodobnem kulturnem enotanju je lahko po eni strani zelo hvala, po drugi pa ne. Ustvarjalec njenih programov, režiserji in idejni avtorji, nudijo lahko tehnične in izrazne pomočke ter sugestije neprecenljive vrednosti, lahko pa jih tudi zavade v pretrzanost, v neurednost, v površnost in celo v banalnost. Vsaka dnevna praksa žal dokazuje, da je drugi pojav pogostejši in da se mu tudi relativno dobro zasnovani in dobro zamisljeni programi ne morejo izogniti. Klasični primer tega so lahko nedeljski literarni romani, ki so s sedanjim «Tom Jonesom» združili na kvalitetni lestevici zelo nizko. Nihakor pa si nismo mogli predstavljati, glede na izredno kvaliteto prvih štirih oddaj, da bo ta kužna televizija bolezen razširila tudi na «Novelliere» in na pravljene zadnje oddaje, ki bi priložilo stopnjevanja morale predstavljati večje.

«Novelliere»

Zadnja oddaja te v celoti uspele rubrike, je bilo posvečena Oscarju Wildeju. Res je, da je realističen prikaz Wildeja kot osebnost skrajno težko izvedljivo, posebno se v pogojih brezstranske cenzure, toda ponižanje njegovega umetniškega lika na pripovedovalca storijo v viktorijanskem ambijentu sredi Lady Dimwida, ki v Londonu vsekakor nekoliko preveč v slogu dvornega nora, na čeprav zamisljamo, nemože odrekat obdržne me režijske iznajdljivosti. Prav gotovo bi bilo mogoče ambijent v katerem se je slajala ostra Wildejeva satira, njevo afornizirati v ciničen, oživetni na kak drug primerjati način, ki ne bi izmalil Wildejevega lika. Kaj pa se izbire obeh prikaz

Goriško-beneški dnevnik

Seja pokrajinskega odbora v Gorici

Država naj prevzame večje število pokrajinskih cest

Nadaljnjih 510.000 lir za izboljšanje zdravstvenega stanja goveje živine

Večji del seje pokrajinskega odbora, ki je bila v torek pod predsedstvom dr. Polesa, so posvetili proučitvi pokrajinskega cestnega omrežja. Najprej so pregledali vse načrte, potem pa so sklenili pospešiti postopek pri višjih pristojnih uradih. Pokrajinskemu tehničnemu uradu so naročili, naj pregleda novo traso 11,5 km dolge ceste Bračun-Dole-Mernik. Ureditve in asfaltiranje ceste bo stalo 120 milijonov, strošek pa bo financirala država na podlagi zakona 635 od leta 1958.

Izidi izpitov na slov. šolah

Na nižji srednji šoli v Gorici so pri sprejemnem izpitu izdelali sledeči dijaki: Bassa Danilo, Bensa Marijan, Cernic Marijan, Čotič Ivo, Gergolet Silvi, Godnic Ivan, Gulin Zdravko, Jarc Benjamin, Kustrin Ljubo, Makuc Bogdan, Mozetic Rudolf, Nanut Bruno, Ožbot Zdenko, Stanic Bogdan, Tomazič Ivo, Tomazinič Martin, Tomšic Bruno, Blasi Kazimira, Branič Ana, Bresciani Nevena, Devetak Lidija, Klanjšček Adrijana, Klavcic Franka, Komjanc Agata, Koren Marija, Lavrenčič Vida, Medves Jožeta, Mikulic Sonja, Mozetic Nataša, Nanut Nadja, Pavic Marija, Peljhan Silvana, Petecan Nevenka, Primozic Ida, Quinzil Marija, Rutar Jolanda, Stanic Rajka, Zavadlav Majda. 4 dijaki imajo popravne izpite.

NIZJI TECAJNI IZPIT — Na nižji srednji šoli v Gorici so izdelali sledeči dijaki: Cernic Nebojša, Devetta Vojko, Gergolet Marij, Komjanc Dario, Komac Peter (odličnik), Markocič Alojz, Mikulic David, Tabaj Božidar, Terpin Robert, Čet Bogdan, Fiegl Marija, Korosec Kira, Petecan Stanja, Suligoj Danila, Valentinčič Slavka.

18 dijakov ima popravne izpite; 2 dijaka sta bila zavrnjena. Na Strokovni šoli v Gorici so izdelali zaključni izpit sledeči dijaki: Frandolič Silvan, Frandolič Vojko, Gravnar Henrik, Humar

Za Slovenca ni mesta

Proti nekemu slovenskemu odvetniku iz Gorice je odvetniška zbornica uveljavila disciplinski postopek, ker je bil jugoslovanski partizan, pozneje pa oficir v jugoslovanski vojski, in sicer v času, ko je deloval na teritoriji pripadnost tujakom v kraju. Ta odvetnik naj bi po mnenju nekaterih goriških odvetnikov odklopal italijanski interes v teh krajih, kar naj bi predstavljal tolikšno zlo, da se mora proti njemu disciplinski postopek in ga podpreči morda tudi kazniv, ki naj bi jo izrekli konvencionalni ujemarji člani sveta.

Ti očitki niso samo žaljivi, ampak so tudi protipostavni, kajti nikjer ni zapisano, da je službeno v tuj vojski razlog, da se nekemu človeku prepove izvajanje svobodnega poklica. Če bi bilo v ravnanju preganjanega odvetnika kaj protizakonitega, tedaj mu predsedstvo ministrskega sveta ne bi izdalo uadnega potrdila za njegovo udeleževanje v partizanih, ka pa je predložil goriški odvetniški zbornici, da bi mu prokuratorski rok znižala od 6 na 4 leta.

Prepričani smo, da se tu, da odvetniki, ki so se postavili za tožitelje in sodniki svoje kolege, prav dober zavedajo, da njihovi odločitvi ne stonijo na trdni podlagi in da morejo držati samo v meji goriške pokrajine, kjer je vedno veljalo politične mere, ki jih v drugih krajih države ne poznajo. Tako svojemu vse prej kot kolegijskemu in poštenemu ravnanju se niso upeli opredeliti, kar jim kaj takšnega ne dopušta njihova politična nestrpnost.

Tolkrat ni prejši, da se govori o protidržavnih delih. Se pred nedavnim smo na seji goriške občinskega sveta stihali iz ust fantskih in fašistično usmerjenih svetovalcev izjave o protidržavnem delovanju pripadnikov slovenske manjšine, o zločinem odpravi gibanja, o »banditih«² itd., ko se je razpravljalo o 25. aprila.

Ali ni morda ta gonja proti slovenskemu odvetniku, ki je štiri leta izvršuje svoj poklic in ki je pred nedavnim zaprosil za vpis v odvetniško zbornico, eden izmed toliko dokazov, da se demokratični pridobitvam, ki so plod protifašističnega boja zaveznih sil, s katerimi je sodeloval ta odvetnik, in zaporitvam ustave, pri nas še vedno ravna »Slovenec«² kot z državljani druge vrste, in da se otežkoča življenju ljudem, ki so sodelovali na strani zaveznih sil za osvoboditev izpod fašizma.

Pogajanja o zahtevah delavcev Safog

V torek 21. junija je bil v Trstu na sedežu Interind drugi sestanek zaradi zahtev delavcev Safog. Po daljši diskusiji je ravnateljstvo podjetja predlagalo povišek 5 lir na uro za težka dela pri pe- čeh ter 2 točki več na minimalne in maksimalne odstotke; vsem delavcem, ki delajo za odstotke, je zagotovilo povišek 1 odstotka na dejanske odstotke.

Na vse ostale zahteve je ravnateljstvo odgovorilo negativno. Sestanek so prekinili. Sindikalne organizacije so se obvezale, da bodo do petka telefonirale Interindu, če se nameravajo ponovno sestati. Medtem se bodo sindikalne organizacije posvetovala svojimi člani kakšne ukrepe naj podvzamejo.

TEMPERATURA VCERAJ

Najvišja temperatura 24,3 stopinje ob 13.30, najnižja 13,2 stopinje ob 5. uri. Vlaga 50 odstotkov.

Pismo iz Nove Gorice

780 milijonov investicij v kmetijstvo na Goriškem

Visokorodne vrste pšenice bodo dale do 55 stotov na hektar

Po predvidevanjih okrajnega držbenega plana naj bi letos investirali v kmetijstvo v goriškem okraju 780 milijonov dinarjev. Ker pa so družbena posestva in kmetijske zadruge pripravile dobre in gospodarsko utemeljene investicijske načrte, so na natečaj uspešni dobili več sredstev kakor so pričakovali v optimističnih določilih držbenega načrta. Tako naj bi po operativnih programih posestev in zadrug letos vložili za napredek kmetijstva kar 900 milijonov dinarjev, 80 odst. več kakor je bilo vloženo lani.

S temi investicijami bo že letos, v četrtletju letu izvajanja perspektivnega načrta, investirano v kmetijstvo več sredstev kakor je bilo določeno v petletnem načrtu. Blizu polovico sredstev je letos namenjen za gradnjo hlevov in preureditve, da bodo pridobili prostor za 1200 goved. Dalje za gradnjo 11 zadržnih skladišč, za dokončanje sodobne kleti v Brdin in tovarne mlečnega sladkorja v Tolminu, za gradnjo novega veterinarskega zavoda v Novi Gorici ter za začetek gradnje moderne vinske kleti v Vipavi. Samo za napredek živinoreje — gradnjo hlevov in nakup 700 goved — bo vloženo blizu 230 milijonov dinarjev. Po nekaj nad 110 milijonov dinarjev pa je določeno tudi za nabavo kmetijskih strojev ter za ureditev sodobnih vinogradov in plantažnih nasadov, predvsem v Biljen-

skih gričih. Meljoriranih bo tudi okoli 500 slabih travniških površin v Logu pri Vipavi in na Kobariškem blatu.

Po uspešno zaključenih kolektorskih akcij, ki je rodila dobre rezultate v tem, da se je število prometnih nesreč v času njenega dvomesečnega trajanja zmanjšalo za 25 odst., se je v soboto začela akcija za vzgojo voznikov motornih vozil. Izvajajo jo pod geslom: Na cesti nisi sam! Z raznimi vzgojnimi in preventivnimi ukrepi prometnih organov, s katerimi sodelujejo tudi družbene organizacije, hočejo povečati varnost cestnega prometa, kar naj bi pripomoglo k zmanjšanju števila prometnih nesreč.

To akcijo izvajajo širom po Sloveniji in bo trajala do konca avgusta. Narekoval jo je močan porast števila motornih vozil in nenehno večanje števila zlasti tistih prometnih nesreč, ki so posledica osebnih napak voznikov motornih vozil (nepazljivost, utrujenost, neizkušenost, raztresenost in vinjenost). Samo zaradi teh slabosti voznikov je prišlo lani v Sloveniji do več sto nesreč, ki so terjale življenje 50 oseb, 475 telesnih poškodb in večjo materialno škodo.

Prometni organi na Goriškem so sicer zaostrili nadzorstvo nad vozniki že lani, kar je imelo za posledico, da se je občutno povečalo število primerov, ki so jih obravnavali sodniki za prekrške. Med temi je tudi precej lastnikov motornih vozil, ki prihajajo iz goriški okraj s območje postunisto, saj so prav oni letos povzročili največ hudih (smrtnih) nesreč v okraju. Zato upamo, da bo akcija za vzgojo šoferjev koristna tudi za tiste, ki prihajajo na Goriško.

Prejšnji teden so začeli padati v Spodnji Vipavski dolini prvi snopi. Zetev se je kakor običajno začela najprej na mirenem polju, sedaj pa zanjejo tudi v Solkanu. Zaradi suše bo letos pridelek manjši, zlasti med Vrtboj in Mirnom. Predvidevajo, da bo do dale visokorodne sorte pšenice od 40 do 55 stotov na hektar. Na tak pridelek računajo zadržni kooperanti, medtem ko bo pridelek tistih, ki niso sklenili pogodbenega proizvodnega sodelovanja z zadrugo za najmanj 20 odst. slabši.

J. J.

Kino v Gorici

CORSO, 16.30: »Tajga, beli peklo«. R. Leuwerik. VERDI, 17.30: »Krvavi naskok«. A. Luaili, F. Lulli. VITTORIO, 17.00: »Išče se lepa prisrčna in neomeđevana«. A. Perkins, S. MacLaine. CENTRALE, 17.00: »Zmaj golina«. G. Levans, A. Morell. MODERNO, 17.00: »Izzivanje banditov«.

ZAHVALA

Vsem tistim, ki so sodelovali pri pogrebu ter spremili na njeni zadnji poti našo drago ženo in mamo TEREZJO BONONI DOB. LAURENTI (LAURENCIČ) se najtopleje zahvaljujemo. Posebna zahvala e. g. župniku dr. Rutarju za njegove tolažilne besede, pevcem pod vodstvom pevovodje Franca Valentiniča (ml.) darovalcem cvetja, posebno ženam iz Pemve in z Oslavia, vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, ki so nam bili ob strani ob bridki izgubi DRUŽINA LAURENTI (LAURENCIČ) Pemva, dne 23. junija 1960.

Začetek zrelostnih izpitov

Na slovenskih šolah v Trstu je letos skupno 149 kandidatov

Zrelostni izpiti na slovenskih šolah v Trstu so se začeli že v petek, kandidati pa v ponedeljek. Ta razlika je zaradi tega, ker imajo kandidati na slovenskih šolah eno pisemno nalogo več. V petek so kandidati pisali nalogo iz italijanščine, v soboto so imeli odmor, v ponedeljek so pisali nalogo iz slovenščine, včeraj pa nalogo iz latinščine. Pismene naloge za zrelostne izpite na slovenskih šolah so enake kot na italijanskih, razen iz slovenščine in italijanščine.

Na klasičnem liceju je letos 62 kandidatov, izmed katerih 11 iz Gorice, na znanstvenem liceju (realna gimnazija) je 26 kandidatov, na učiteljski je 19 kandidatov, od katerih trije iz Gorice, na Trgoški akademiji pa je 42 kandidatov. Skupno dela torej zdaj zrelostne izpite na slovenskih šolah v Trstu 149 kandidatov.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Prispevki INA-Casa

Vprašanje: Sem delavec in bi rad vedel, ali bom moral vedno plačevati prispevek za gradnjo ljudskih hiš, tako imenovanih INA-Casa. Rad bi tudi vedel, ali bodo kdaj vrnila ta prispevek delavcem in uradnikom, ki nikoli ne dobe stanovanja na ta račun.

Odgovor: Zakon št. 49 z dne 28. februarja 1949, ki so ga pred nekaj leti razveljavili, ni naša področje, ki nosi naslov: »Ukrepi za povečanje delavskih zaposlitve s pomočjo gradnje delavskih stanovanj, in po katerem so ustanovili in pravno INA-Casa, nalaga prispevek 0,60 odst. plače vsem delavcem in uradnikom v industriji, trgovini, prevoznikih podjetjih, bankah, zavarovalnicah in javnih upravah. Tega prispevka so oproščeni samo delavci in uradniki, ki dosežejo 59. leto starosti. Prispevek se zniža na 0,40 odst. za delavce in uradnike, ki morajo skrbeti za več kot tri družinske člane. Delodajalci, razen javnih uprav, plačujejo 1,20 odstotka od plače delavcev in uradnikov, ki so pri njih zaposleni. V začetku je bilo določeno, da bo ta zakon veljal sedem let.

Z zakonom od 26. novembra 1955 št. 1148 so zakon oziroma načrt podaljšali za nadaljnjih sedem let od prvega aprila 1956. leta dalje, tako da bo veljal do 1. aprila 1963, če ga zopet ne podaljšajo. Stanovanja dodeljujejo na podlagi 13. člena odloka predsednika republike od 22. junija 1949 št. 340. Po tem členu ne morejo dobiti stanovanja INA-Casa samo tisti delavci, ki so lastniki kakšnega stanovanja v okrožju, kjer posluje krajevni odbor za uresničevanje načrta »Fanfani«, to je INA-Casa.

Cenav izključuje zakon torej le lastnike stanovanj, pa dobi le velika manjšina delavcev, ki plačujejo omenjene prispevke, stanovanja INA-Casa v našem ali odkup. Vsi ostali delavci plačujejo za to, da dobi stanovanja le manjšina. V začetku bi bil moral biti ta zakon neke vrste obvezno varčevanje oz. vlaganje denarja, ki bi ga morali plačniki s časom dobiti nazaj. V resnici pa je postal po volji kratke demokratijske večine v parlamentu pravi davek na mezde in plače.

Pri tem pa ne gre le za premajhno število razpoložljivih stanovanj za vse, marveč tudi za previsoke najemnine in odkupnine, ki jih recimo nekvalificirani delavci sploh ne zmorejo. Dejansko dobe ta stanovanja v glavnem uradniki ali kvečjemu specializirani delavci, ki tudi težko ali vendar laže kot navadni težaki pridejo do stanovanja.

Pri nas se ta stanovanja zdijo v glavnem v naselju San Sergio pri Domju in pri Sv. Alojziju (Kjadinu). Zgodilo pa se je, da je več sto stanovanj, zgrajenih že od konca lanskega leta, pa jih še vedno niso dodelili stanovalcem, ker ni bilo pravočasno poskrbljeno za priključke raznih napeljav in ceste. V načrtu pa je tudi gradnja velikega naselja INA-Casa v Bovedu nad cesto, ki pelje na Prosek.

Akcija proti ropotu motornih vozil

Tiskovni urad kvesture javlja, da so policijski organi nadaljevali v preteklih dneh, od 11. do 16. t.m., predvideno službo patroliranja po mestu, z namenom, da bi zatrli prekrške proti javnemu miru. Ta dejavnost se je vršila posebej nogoč in v tem razdobju so policijski organi kaznovali z denarnimi kaznimi sedem kršiteljev cestnega zakona.

Nezgodna na ladji »Dinara«

Na jugoslovanski ladji »Dinara«² se je včeraj laže ponesrečil 27-letni mornar Spasije Lukin, ki pripada posadki te ladje. Pri pristajanju ladje na VI. pomolu je Lukina udarila veriga po zgornjem delu desnega stopala. Lukina so takoj prepelali v bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti kakšnih 40 dni.

V Portorožu je pretekli te-

Učenci, ki so opravili z uspehom sprejemni izpit za nižjo gimnazijo

V poletnem roku so uspešno opravili sprejemni izpit za nižjo gimnazijo naslednji dijaki:

Anita Schillani, Nataša Sedmak, Sonja Sedmak, Lucija Simonovič, Tatjana Šiškovič, Neva Smotlak, Nataša Sossi, Slava Starc, Mara Stefani, Ana Marija Stegu, Alekseja Škerk, Metka Stoka, Silvestra Urbančič, Marjana Uršini, Viviana Uršini, Helena Valentič, Leda Votavani, Bojana Votovec, Jolanda Wheabley, Tamara Zaccaria, Doroty Zega, Laura Zullian, Zagorka Pjevič, Visnja Rukavina, Jerica Vodusek, Marija Novella Benedetti, Klara Bevilacqua, Nadja Bevilacqua, Nadja Boschetti, Zorana Brajkovič, Nadja Brisček, Adriana Canziani, Ana Marija Carli, Sonja Cili, Nives Cijan, Danica Colja, Vida Colja, Draga Corbatti,

Silvan Ambrosi, Boris Balbi, Jožef Barič, Edvard Bevilacqua, Aleksej Brisček, Miloš Budin, Marjan Carli, Ladislav Ciachli, Bogdan Coloni, Danilo Coloni, Edvard Cermelj, Fulvij Cok, Evgen Frandolič, Michael Glavina, Walter Gon, Karol Gregori, Sergej Gregori, Peter Grilanc, Walter Grobšek, Henrik Gruđen, Boris Ivančič, Marjan Jenjinar, Borut Kodrič, Boris Kosuta, Danilo Kosuta, Stojan Krizmančič, Jurij Ljubič, Vojko Medvešek, Aleks Perosa, Aleksander Pertot, Boris Pertot, Martin Pettrosso, Dimitrij Pikiz, Alojzij Posar, Nadež Prodan, Andrej Race, Stelio Rebecchi, Danilo Rebula, Lovrenc Rebulja, Sandi Renko, Aleksander Rojce, Andrej Rudes, Roman Smotlak, Robert Stefani, Walter Skerlavaj, Radovan Spangar, Marij Sturm, Sergej Tavčar, Dušan Udočič, Stojan Udovč, Ivo Valetič, Ivan Verž, Sandro Vidrih, Fabij Viola, Vladimir Wilhelm, Aleksander Zupančič, Kladivj Zivec, Josip Znidarič, Pavel Škabar.

Enajst učencev ima popravljajni izpit, eden pa je bil odklonjen. Največ popravljajnih izpitov je iz slovenščine.

Izrečani dobitki na vselejmu

Prvi dobiček: sesalec za prah »Follett«² je dobila gospa Lidia Viralto, Ul. Stampa 8, Trst. Drugi dobiček: stenska luč (podjetje Zanon) je dobil g. Giovanni Merli, Ul. Canova 15, Trst.

Tretji dobiček: zavojček kozmetičnih proizvodov je dobila gospa Vittorina Varagno, istrska ulica 13, Trst.

Peti dobiček: zavojček kozmetičnih proizvodov je dobil Mario Fonzar, Cervinjan.

Iz kopskega okraja

Promet v jugoslovanskih pristaniščih naglo narašča

Člani Socialistične zveze kopskega okraja se skrbno pripravljajo na izredne občinske konference SZDL. Na teh konferencah bodo govorili o uresničevanju sklepov petega Kongresa SZDL jugoslavije na področju kraja. Predvidevajo, da bo prišlo do znatnih sprememb v oblikah in v načinu dela SZDL na terenu. V vseh občinah bodo zmanjšali število osnovnih organizacij, saj bo v večjih osnovnih organizacijah potem več možnosti za obravnavanje problemov s širšega vidika.

Izredne občinske konference bodo 26. junija v Herpetah, 28. junija v Izoli in v Piranu, 29. junija v Kopru, v Sežani in v Ilirski Bistrici in 30. junija v Postojni.

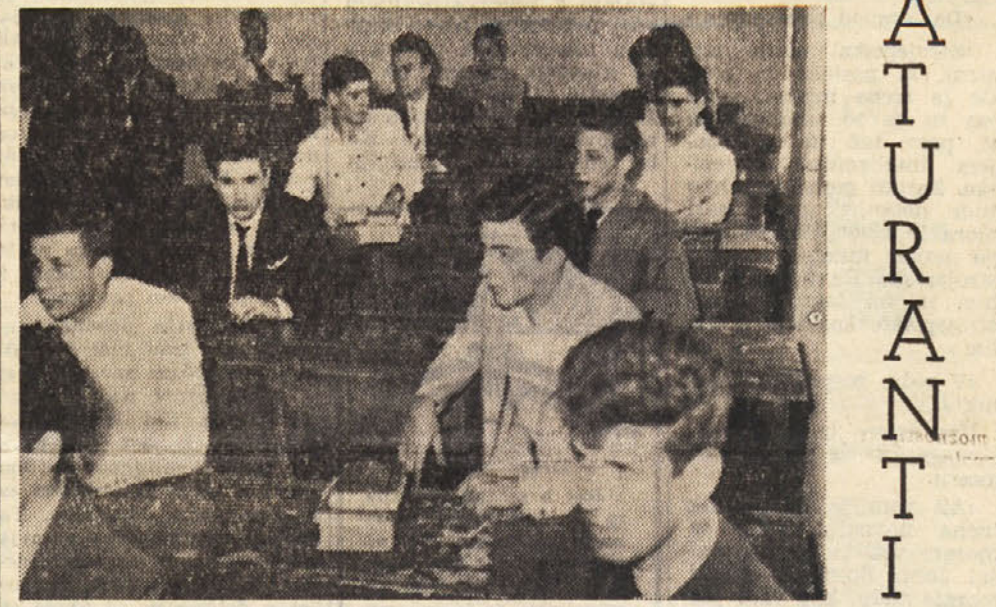
V Portorožu je bil pretekli teden redni letni občni zbor Zdrženja jugoslovanskih pristanišč. Iz porodila upravnega odbora je bilo razvidno, da promet v jugoslovanskih pristaniščih zelo naglo narašča. Tako je bil letos v prvih treh mesecih za 11 odstotkov višji kot lani v enakem razdobju. Osnovna pozornost združenja bo veljala v prihodnjih letih izgradnji novih operativnih oal, mehanizaciji pristaniških naprav, zgradnji novih skladišč in izboljšanju transporta blaga. Perspektivni plan predvideva, da bo znanal promet v jugoslovanskih pristaniščih čez pet let okrog 11 milijonov ton blaga, medtem ko je znal lani nekaj nad 6 in pol milijona ton blaga.

V razpravi so med drugim omenili, da si obetajo znatno pomoč domače industrije pri mehanizaciji pristaniških uslug. Tako bodo v Mariboru izdelovali pristaniške žerjave (3 in 5-tonske), pogajajo pa se tudi z drugimi podjetji kovinskih industrij, Računajo, da bodo s pospešeno mehanizacijo pristaniških uslug povečali norme pri vkrcavanju in izkrcavanju blaga za okrog 300 odstotkov. To pa je zelo važno, saj država izgubi precej denarja zaradi plačevanja stojnin.

Med diskutanti je bil tudi direktor kopskega pristanišča Danilo Petrinja. Namizal je nekaj prav koristnih misli za nadaljnji napredek jugoslovanskih pristanišč. Med drugim je predlagal, naj bi razmišljili tudi o lastnih virih investicij. Tako bi na primer lahko razna podjetja, ki so posredno ali neposredno zainteresirana za prevoz blaga preko posameznih pristanišč, vlagala denar v gradnjo skladišč in drugih pristaniških naprav.

Trgovine v kopskem okraju so se letos skrbno pripravile na turistično sezono. O tem pričajo že izložbe, ki so letos dobro založene z blagom, ki bi utegnili najbolj zanimati tako tuje kot domače turiste. Od novosti naj omenimo dobro založen prodajalni paviljon Trgovskega doma Koper v Ankaranu, medtem ko je kopsko podjetje Soča uredilo v prodajalni v Cervjarski ulici poseben kotiček športnih in kopalnih rekvizitov. Najrazličnejše drobno galanterijsko blago, razglednice in podobno bodo prodajale tudi vse prodajalne podjetja Tobak. Podjetje Mestne trgovine Postojna, pa je poskrbelo za boljše oskrbo trga s sadjem. Kopalci v Fiesu pa bodo pozdravili otvoritve komunalnega paviljona, v katerem bodo prodajali kruh, pecivo, pijske, kopalniške kozmetične izdelke, cigarete in razne turistične predmete. Končno naj še omenimo, da so na obalnem področju prilagodili urnik trgovin turistnim potrebam. Trgovine bodo odslej odprte tudi ob sobotah popoldne, čež opoldanske ure pa bodo poslovala večurne trgovine. Delikatesne prodajalne bodo neprekinjeno odprte do devetih zvečer.

V Portorožu je pretekli te-



Kandidati na Realni gimnaziji pred začetkom naloge



Skupina tržaških in goriških maturantov na Klasični gimnaziji



Bodoči učitelji in učiteljice



Največ kandidatov je na Trgoški akademiji

In kaj sedaj?

Popoln in spektakularen neuspah četverdnevnih konferenc v Parizu je bil poučen v mnogih pogledih. In ni bil poučen le on, kar je predstavljalo neposreden razlog za neuspeh, torej le on, kar se je zgodilo v Parizu, pač pa je bilo poučeno vse, kar se je zgodilo pred njim, in on, kar je neuspeh sestanku neposredno sledilo.

Pokazalo se je pred vsem, da ne more biti uspešnih razgovorov, katerih cilj je pomiritev, če se takih razgovorov lotevamo brez najmanjšega medsebojnega zaupanja, če — kar se je konkretno zgodilo — tik do samega sestanka eden od partnerjev kaže popolno nezainteresiranost do drugega. Se odkrijejo poudarjajo: kar je iskalo letalo ali pa se s svojimi protikolonijskim polem nad sovjetskim ozemljem? Danes ni to nobena tajnost, kakega je lokacije izstrleži za izstrleži daj-nemnih izstrleži, to je ardevet za nenadni napad. V kuhinji zvezi je to z razgovori, a spoznavanjem? Tu je protislovje, ki je nujno privedlo do poloma. In do tega je tudi prišlo.

Ta sestanek se je pripravljal dolge mesece. Bili so tudi sestanki in konferenice v samih blokih, bili so tu preliminarne stiki, kjer so se mogla primerjati teze in stališča nasprotnih sil, vsaj kar se tiče najvažnejšega vprašanja — razorožitve. Konferenca o jedrskih poskusih in sestanki odbora desetorice o razorožitvi so glede tega nudili dovolj možnosti. Prišlo je torej bilo do napada. Toda, če se o stvar temeljiteje pogledimo, je neuspeh pokazal, da ni bilo dovolj pripravljenosti.

Da je temu tako, se je manj pokazalo v samem Parizu, več pa je bilo v izven Pariza. Tedaj so se pojavili oni, ki so pripravili zaviralci, oni, ki so delovali proti pomirjenju nasilnih. Ti so se zavedali, da v slogu modrecev, ki da so imeli prav, ko so govorili, da je uspeh nemogoč. Najprej so voz vlekli nazaj, nato so vzklili svoji zmagi, ker voz ni prišel na vrh, kot so oni ostali napovedali.

Res. Pravi imajo oni, ki pravijo, da so razumevanje, da so imeli prav, ko so zabeležili zmago. Postavila pa je vprašanje: kako važen je za njih uspeh, kakšne posledice bo imel in kaj je treba storiti, da se voz vrne na kraj, kjer je bil in da se nato usmeri proti vrhu.

Oni, ki so v uspeh pariske konferenice verovali, so očitali, da neke meje poudarjajo možnosti, ki jih imajo na razpolago, da se proti sporazumu. Toda, ali to tudi pomeni, da je pariski neuspeh pokazal, da so sile, ki so proti sporazumetanju zmigale za dolgo dobo?

Naj bi bili pariski udarci še tako močni, za tako očitno ne bi dovolj oslabil. Pogosto smo se dokazovali, da so razlogi za sporazumevanje globlji in trajnejši, da te razloge danes z globokim prepričanjem sprejema več političnih aktivnih ljudi in svetiteljev v svetu, kot je onih, ki jih zaslepljuje njih oči razredni in nacionalni razlogi.

Da smo imeli prav dokazuje vrsta dejstev, ki so sledila pariskemu sestanku. Poleg ostre polemike v zvezi z letalsko silo, v javnosti, posebno v Varnostnem svetu OZN, je prišlo tudi do vrste izjav, predvsem v ZSSR, pa tudi z drugih strani, o tem, da je politika sožitja edino možna politika naše dobe.

Toda več kot take — za platonske skeptike — izjave, veljata dve objavljeni dejstvi. Prvo dejstvo je to, da so se stiki med Vzhodom in Zahodom skoncentrirali na glavno bistvo vprašanja, na vprašanje razorožitve. Če v pripravih za pariski sestanek se je pokazalo, da je Zahod pripravljen na razorožitve in uradno razpravljalni razorožitve brez predhodnih pogovorov, ki bi bili povezani s tako imenovanimi osnovnimi vprašanji, kot je na primer vprašanje zdravstvene Nemčije. Če se spominamo na razmere v dobi znanstvenih konferenc štirih ministrov zunanjih zadev v letu 1955, je to dokajšen napredek. Z druge strani se je ZSSR pred in po pariskem sestanku pokazala pripravljeno, da berlinskega vprašanja ne postavi tako, da bi od tod že čisto izhajala osnovni pogoji za sporazumevanje glede razorožitve.

In tako je moglo priti do tega, da so oživel organi, ki iščejo rešitve v vprašanih poizkusov in splošne razorožitve, to se pravi konferenca treh in odbor desetorice.

Se sedaj pred odborom desetorice se je pojavil nov sovjetski načrt za razorožitve, ki pomeni velik napredek v tem, glavnem vprašanju za bodočo mednarodno odnose. S tem predlogom se bistveno zmanjšuje razlika med stališči, na katerih stoji oboje skupini. In, kar je najvažnejše, v novem sovjetskem predlogu se predvideva, da se v prvi etapi programa razorožitve, se pred prepovedjo samega jedrskega orožja, izvede kontrolirano uničevanje vseh sredstev za prenašanje atomskega in vodikovega orožja, s tem da se v isti, prvi etapi likvidirajo vsa tuja vojaška oporišča na tujih ozemljih in se s teh ozemelj vse tuje čete umaknejo. Če imamo pred očmi dejstvo, da v kategorijo sredstev za prenašanje jedrskega orožja spadajo izstrleži za izstrleži raket kakršnegakoli dometa, pa tudi same rakete, potem se s sovjetskimi predlogom predvideva, da se razorožitve izginiti ona orožja, s katerimi se da najlažje izvesti nenadni napad, v naši dobi radarja, menda edina orožja, ki omogočajo nenadni napad. Takšni ukrepi v prvi etapi razorožitve bi predstavljali pravi preobrat, ker bi se z njimi ustvaril občutek varnosti, hkrati pa se pogoj za visoko raven medsebojnega zaupanja.

Mimogrede naj omenimo, da so na zasedanju interparlamentarne unije letos spomladi v Atenah predstavniki večinskih strank iz ZDA in Velike Britanije bili načelno naklonjeni prav takšnemu vrstnemu redu, kakršnega sedaj predvideva novi sovjetski načrt.

Toda neuspeh pariske konferenice nam daje tudi druge nauke. Eden teh je ta, da ne smemo nikoli postavljati vsega na eno karto, in to na karto sestanka štirih velikih. Mi nismo in nikoli nismo bili prosti kakršnikoli vrsti sestankov in razgovorov, pa naj bi šlo za sestanke v dvojici, v trojici ali pa za sestanke desetorice. Toda, če se predstavniki nekaj dežel prevezi nase naloge, da sami rešujejo vprašanja, ki se tičejo vseh in to brez vsake zveze z ostalimi, brez izrecnega mandata ostalih in tudi brez odgovornosti pred ostalimi.

Vsak, kdor dan za dnem od blizu spremlja vse važnejše dogodke v svetu in kdor jebral — kot je to storil avtor tega članka — vse, kar se je v zvezi s pariskim sestankom pisalo, je mogel opaziti neko podobenost. Na nekem sestanku, na katerem so sodelovali najstrijše predsedniki, se je razpravljalo o platformi za razgovor dveh od te četvorice. In te platforme niso našli. Meni se zdi, da se je v tej podobnosti najbolj izrazito pokazala kot nemogoča metoda, da se v ozkem krogu rešujejo vprašanja, ki so važna za vse. Na generalni skupščini ZN bi ne mogli priti v takojšnjo napeto, ali bi vaji prišli neprimerno teže. Tu bi se verjetno našla večina, ki bi vršila potreben moralni pritisk, da bi se takšna platforma našla. Z drugimi besedmi: pariski neuspeh je odprl krizo metode ozkih konferenc, katerih naloga gre dalje od izmenjave gladiš. Za reševanje vprašanj, ki so življenjske važnosti za vse človeštvo, so potrebni forumi, ki bi bolje predstavljalni interese vseh mednarodne skupnosti. Za to tezo govori še en nauk pariskega neuspeha in to je njegov glavni nauk. Če so sile miru v svetu danes v premoči in nezadržno potiskajo razvoj v pravi smeri, so nasprotni sile vendarle dovolj močne, da v primerjem trenutku, z ustreznimi metodami, da celo v zadnjem trenutku morejo uničiti rezultate uporne in naporene dejavnosti prvih. Nobena tajnost ni, da se takšne sile nahajajo v notranjosti obeh blokov. Miroljubna svetovna javnost se s polno pravico ozemirja nad izjavami zadolgovat nad pariskim neuspehom in nad onimi napovedmi o nujnem neuspehu novega sovjetskega predloga o razorožitvi, ki se morejo brati n. pr. tudi v kitajskem tisku.

Naj bi bili pariski udarci še tako močni, za tako očitno ne bi dovolj oslabil. Pogosto smo se dokazovali, da so razlogi za sporazumevanje globlji in trajnejši, da te razloge danes z globokim prepričanjem sprejema več političnih aktivnih ljudi in svetiteljev v svetu, kot je onih, ki jih zaslepljuje njih oči razredni in nacionalni razlogi.

Da smo imeli prav dokazuje vrsta dejstev, ki so sledila pariskemu sestanku. Poleg ostre polemike v zvezi z letalsko silo, v javnosti, posebno v Varnostnem svetu OZN, je prišlo tudi do vrste izjav, predvsem v ZSSR, pa tudi z drugih strani, o tem, da je politika sožitja edino možna politika naše dobe.

Toda več kot take — za platonske skeptike — izjave, veljata dve objavljeni dejstvi. Prvo dejstvo je to, da so se stiki med Vzhodom in Zahodom skoncentrirali na glavno bistvo vprašanja, na vprašanje razorožitve. Če v pripravih za pariski sestanek se je pokazalo, da je Zahod pripravljen na razorožitve in uradno razpravljalni razorožitve brez predhodnih pogovorov, ki bi bili povezani s tako imenovanimi osnovnimi vprašanji, kot je na primer vprašanje zdravstvene Nemčije. Če se spominamo na razmere v dobi znanstvenih konferenc štirih ministrov zunanjih zadev v letu 1955, je to dokajšen napredek. Z druge strani se je ZSSR pred in po pariskem sestanku pokazala pripravljeno, da berlinskega vprašanja ne postavi tako, da bi od tod že čisto izhajala osnovni pogoji za sporazumevanje glede razorožitve.

In tako je moglo priti do tega, da so oživel organi, ki iščejo rešitve v vprašanih poizkusov in splošne razorožitve, to se pravi konferenca treh in odbor desetorice.

Se sedaj pred odborom desetorice se je pojavil nov sovjetski načrt za razorožitve, ki pomeni velik napredek v tem, glavnem vprašanju za bodočo mednarodno odnose. S tem predlogom se bistveno zmanjšuje razlika med stališči, na katerih stoji oboje skupini. In, kar je najvažnejše, v novem sovjetskem predlogu se predvideva, da se v prvi etapi programa razorožitve, se pred prepovedjo samega jedrskega orožja, izvede kontrolirano uničevanje vseh sredstev za prenašanje atomskega in vodikovega orožja, s tem da se v isti, prvi etapi likvidirajo vsa tuja vojaška oporišča na tujih ozemljih in se s teh ozemelj vse tuje čete umaknejo. Če imamo pred očmi dejstvo, da v kategorijo sredstev za prenašanje jedrskega orožja spadajo izstrleži za izstrleži raket kakršnegakoli dometa, pa tudi same rakete, potem se s sovjetskimi predlogom predvideva, da se razorožitve izginiti ona orožja, s katerimi se da najlažje izvesti nenadni napad, v naši dobi radarja, menda edina orožja, ki omogočajo nenadni napad. Takšni ukrepi v prvi etapi razorožitve bi predstavljali pravi preobrat, ker bi se z njimi ustvaril občutek varnosti, hkrati pa se pogoj za visoko raven medsebojnega zaupanja.

Mimogrede naj omenimo, da so na zasedanju interparlamentarne unije letos spomladi v Atenah predstavniki večinskih strank iz ZDA in Velike Britanije bili načelno naklonjeni prav takšnemu vrstnemu redu, kakršnega sedaj predvideva novi sovjetski načrt.

Toda neuspeh pariske konferenice nam daje tudi druge nauke. Eden teh je ta, da ne smemo nikoli postavljati vsega na eno karto, in to na karto sestanka štirih velikih. Mi nismo in nikoli nismo bili prosti kakršnikoli vrsti sestankov in razgovorov, pa naj bi šlo za sestanke v dvojici, v trojici ali pa za sestanke desetorice. Toda, če se predstavniki nekaj dežel prevezi nase naloge, da sami rešujejo vprašanja, ki se tičejo vseh in to brez vsake zveze z ostalimi, brez izrecnega mandata ostalih in tudi brez odgovornosti pred ostalimi.

Vsak, kdor dan za dnem od blizu spremlja vse važnejše dogodke v svetu in kdor jebral — kot je to storil avtor tega članka — vse, kar se je v zvezi s pariskim sestankom pisalo, je mogel opaziti neko podobenost. Na nekem sestanku, na katerem so sodelovali najstrijše predsedniki, se je razpravljalo o platformi za razgovor dveh od te četvorice. In te platforme niso našli. Meni se zdi, da se je v tej podobnosti najbolj izrazito pokazala kot nemogoča metoda, da se v ozkem krogu rešujejo vprašanja, ki so važna za vse. Na generalni skupščini ZN bi ne mogli priti v takojšnjo napeto, ali bi vaji prišli neprimerno teže. Tu bi se verjetno našla večina, ki bi vršila potreben moralni pritisk, da bi se takšna platforma našla. Z drugimi besedmi: pariski neuspeh je odprl krizo metode ozkih konferenc, katerih naloga gre dalje od izmenjave gladiš. Za reševanje vprašanj, ki so življenjske važnosti za vse človeštvo, so potrebni forumi, ki bi bolje predstavljalni interese vseh mednarodne skupnosti. Za to tezo govori še en nauk pariskega neuspeha in to je njegov glavni nauk. Če so sile miru v svetu danes v premoči in nezadržno potiskajo razvoj v pravi smeri, so nasprotni sile vendarle dovolj močne, da v primerjem trenutku, z ustreznimi metodami, da celo v zadnjem trenutku morejo uničiti rezultate uporne in naporene dejavnosti prvih. Nobena tajnost ni, da se takšne sile nahajajo v notranjosti obeh blokov. Miroljubna svetovna javnost se s polno pravico ozemirja nad izjavami zadolgovat nad pariskim neuspehom in nad onimi napovedmi o nujnem neuspehu novega sovjetskega predloga o razorožitvi, ki se morejo brati n. pr. tudi v kitajskem tisku.



Jeklene celade na glavah, ob boku gumijevke, na nogah težki čevlji... skratka v polni bolni opremi morajo počivati japonski policaji pred bivalnim ministrskega predsednika Kijima. Postavili so se kot otroški vojaki iz švic v kartonskem zavoju, ki ga kupijo otroku za rojstni dan. Toda pripravljeni so, da vsak trenutke skočijo in da se prične ponovni krvavi ples pendrekov in puškinih kopit

ALES BEBLER

Tudi to so rezultati «nemškega čudeža»

Pohlmann je prejel 50.000 mark za molk o prijateljih Rosemarie

Obtoženec je sodišču predložil pogodbo podpisano v Švici - Temačno ozadje umora

FRANKFURT, 22. — Heinz Pohlmann, ki je obdolžen, da je ubil Rosemarie Nitribitt, je danes med sodnim procesom izjavil, da je prejel 50.000 mark (približno 7 in pol milijona lir) od nekega poslovnega človeka za to, da ne bi izdal imen «klientov» lahkožubke. Obtoženec je predložil sodišču pismo pogodbo, ki jo je podpisal hamburški odvetnik Herbet Hans Mueller. V pogodbi je določeno takojšnje izplačilo 20.000 mark, po enem letu nadaljnjih 20.000 mark in predstavlja 10.000 mark po zaključku morebitnih kazenskih ukrepov proti Pohlmannu, odnosno na vsak način do 15. februarja 1961. Pogodba, ki jo je podpisal v Zuerichu, določa, da se izvrše plačila po neki švicarski banki. Pohlmann se je pogodbeno obvezal, da ne bo nudi nobenih informacij o življenju Rosemarie Nitribitt in o njenih zvezah, niti ne o zadevi, ki se je končala z njenim umorom.

Italijanska maturitetna naloga je bila napačna

Gre za bistveno napako pri tekstu - Pojasnilo ministra za javno vzgojo

RIM, 22. — Na klasičnih licejih so v ponedeljek pisali nalogo iz italijanščine, ki je bila napačna. Ministrstvo za javno vzgojo je namreč poslalo citat Nicola Tommasea posvečen Napoleonu, kjer je med drugim rečeno: «Fra i pensier tetti del notturno orrore, — di, non vede l'italia a te chiamante, — siccome creatura che si muove».

Zadnji verz pa bi se moral pravilno glasi: «Siccome creatura che si muove».

Minister Medici je v tej zvezi izjavil, da gre za tiskarski škrt, in da napaka ni mogla narediti kandidatom prehudih težav. Do nje je prišlo, ker lahko nadzoruje tekst samo ena oseba. Naloge bodo sodili na osnovi teksta kandidatov, odnosno njihovega komentarja, ne oziraje se na napako.

nimi preiskavam. «Ta denar sem prejel, da bi prodal svoje pravice in ne zato, da bi kupil moj molk».

Dokument, ki ga je predložil obtoženec, ne nedvomno povzroči novo poplavo govoric in tokrat tudi utemeljenih sumničev. Očitno obstaja nekdo, ki ima dovolj sredstev in ki skuša vso zadevo sploščati in v denarjem zapreti usta osebi, ki marsikaj ve o «klenih» tih ter aprijateljih Rosemarie. S tem se ponovno postavlja vprašanje, če se s to mrzlično željo za preprečitvijo škandalov v resnici ne skrivajo nekaj globljega, odnosno če niso utemeljene govorice, da so vplivali prijatelji Rosemarie naročili njen umor, ker jih je izsiljevala.

Pohlmann je obdolžen umora Rosemarie Nitribitt, ki je imela 24 let in katero so našli zadavljeno v njenem stanovanju v Frankfurtu, Stiftstrasse 36. Dekle je ležalo davljivo na divanu v tenki kombinaciji v dokaj razkošno opremljenem stanovanju. Kateriga si je uredila z denarjem svojih kobiljencev. Stanovanje je bilo v neredu in je iz njega izginilo 18.000 mark (2,7 milijona lir). Zločin se je zgodil med 15.30 in 16.50 29. oktobra 1957.

Rosemarie je bila iz revne družine ter ji je «uspešno», da je postala eluzivna kurizna, čeprav ni mogla reči, da bi bila lepota. Imela je kup bogatih prijateljev, ki so ji preskrbeli luksuzno stanovanje, avtomobile, krznen plašče, bančni konto, Razumljivo, da je nemška in tudi svetovna javnost kaj kmalu po umoru bila mnenja, da je zločin delo njenih prijateljev, ki naj bi jih «deklica Rosemarie» izsiljevala in ki naj bi se je na najbolj brutalen način odkrivali.

Policija je zaslislala na stopni dveh urah trdega dela se je gasilec posrečilo omejiti požar, ki ga je eksplozija povzročila.

Skladišče nitroglicerina je eksplodiralo v Angliji

Šest mrtvih, štiri osebe težko ranjene

LONDON, 22. — Šest oseb je mrtvih in štiri so težko ranjene pri strašni eksploziji artilerijskega laboratorija, do katere je prišlo danes v Bishopstonu.

Eksplodiralo je podzemsko skladišče nitroglicerina in snutek je bil tako močan, da se bližnja poslopja zrušila. Trideset km daleč naokrog so slišali eksplozijo in ogromen rdečast oblak podoben gobl se je dvignil zelo visoko. Sebe po dveh urah trdega dela se je gasilec posrečilo omejiti požar, ki ga je eksplozija povzročila.

Umrl je, ko je reševal sina

BRESCIA, 22. — Oče je umrl, ko je skušal rešiti svojega sina, ki se je zastrupil s plinom. 23-letni sin, Giuseppe Moraschi iz Capriola, se je nezavesten zgrudil na tla, ko je hotel dvigniti snop vrta, ki so bile postavljene v posodi v kleti pod njegovim stanovanjem. Iz posode se je namreč dvignil oblak strupenega plina ogljikovega dioksida, ki je verjetno nastal pri fermentiranju vrta. Fant je s šibkim glasom zaklical za pomoč. Slišal ga je njegov oče Antonio, ki je skočil v klet in se še sam zrušil brez zavesti. Nekaj kasneje so sorodniki prenesli očeta in sina na svež zrak in so ugotovili, da je Antonio Moraschi preminil. Giuseppe so odpeljali v bolnišnico in je njegovo zdravstveno stanje zelo resno.

Po podatkih italijanskega statističnega zavoda

Za 13,3 odstotka višja industrijska proizvodnja

RIM, 22. — Po proučitvah centralnega statističnega zavoda je dosegel indeks italijanske industrijske proizvodnje (računano na osnovi 1953 je enako 100) v aprilu letošnjega leta 178,5 in je bil za 5,1 odst. nižji kot marca in za 13,3 odst. višji kot aprila lanskega leta.

V prvih štirih mesecih je povprečni indeks industrijske proizvodnje dosegel 176,2 in je bil za 16,9 odst. višji kot v prvih štirih mesecih 1959.

V letošnjem aprilu je dosegel indeks rudarske industrije 165,9 (181,0 marec in 163,2 april 1959), indeks predelovalne industrije je znašal 181,2 (190,7 marec in 159,2 april 1959). Končno je znašal indeks električne industrije 149,6 (158,3 marec in 135,3 april 1959).

V prvih štirih mesecih so se povečali indeksi v primerjavi z lanskim letom: pri rudarski industriji za 5,4 odst., predelovalni 17,4 odst. in električni industriji za 14,4 odstotka.

Ira Hohenlohe se ločuje

DUNAJ, 22. — Danes piše list «Azend-Express», da je pričela princesa Ira Hohenlohe ločitveni postopek, kar naj bi potrdili njeni prijatelji, ki pravijo, da bo do ločitve prišlo v Svici.

Princesa Ira Fuerstenberg je rojena v Avstriji in se je pred petimi leti, ko je imela 15 let, poročila v Benetkah s princem Alfonzom Hohenlohe, Zvela sta v Mehiki in imata dva otroka. V zadnjih časih so Iro spravljali v zvezo z znanim južnoameriškim milijarderjem — lahkoživcem «Baby» Pignatarijem.

Noče 880 milijonov za reklamo

Iz Londona poročajo, da je znani igralec Alec Guinness («Most na reki Kwai» in številni drugi filmi) odbil vsoto 880 milijonov lir, ki mu jih je ponudila neka ameriška družba za deset filmčkov, ki bi ji služili za reklamo po ameriški televiziji. «Kake revščine, kot reklama» pravi sir Alec, ki trdi, da na smrt sovraži vsake vrste reklamo.

Orjaško podzemsko jezero v Sibiriji

Sovjetska uradna agencija TASS poroča iz Novosibirsk, da so sovjetski geologi odkrili v zapadni Sibiriji veliko podzemsko toplo jezero. Jezero naj bi imelo razsežnost Kaspijskega morja.

93-letni dvojčici

V Mantovi sta proslavili v družbi številnih prijateljev ter sorodnikov svoj 93. rojstni dan najstarejši italijanski dvojčici Adelaide in Margherita Garzoni, ki ju v svetovnem merilu presegata samo še Angležinji Elisabeth in Martha Markham, ki sta pretekli teden imeli 95 let. Sestri Garzoni sta se rodili v Canetu Sul'Oglio. Obe sta vdovi in sta imeli mnogo otrok.

Znatno znižana umrljivost otrok

Svetovna zdravstvena organizacija (OMS), ki ima svoj sedež v Zenevi, je objavila statistično poročevje, iz katere izhaja, da se je v zadnjih letih znatno znižala umrljivost otrok. Vendar pa ne v vseh državah enako. Umrljivost otrok delijo v dve skupini: umrli po prvih letih življenja in oni po 11 mesecih. V tej drugi skupini so zabeležili odlično izboljšanje (med 60 in 70 odst. v številnih državah), kar je predvsem rezultat napredka higiene pri vzgoji otrok. Značilno je, da prihaja do smrtnih primerov predvsem zaradi nesreč, ki povzročajo več smrtnih primerov otrok kot vse bolezni skupaj. Pri fantih od 5 do 9 let dosega vzrok za smrt v nesrečnih primerih 52-62 odst., pri dečkih pa je nekaj nižji.

Prva preganjanja mešanik zaročencev...

Filmsko podjetje XX. Century Fox je sporočilo, da ne bodo obnovili pogodbe z znano igralko May Britt, ker nima primernih vlog, ki bi jih lahko igrala. Ameriški javnost pa je mnenja, da gre le za izgovor, ker se namerava poročiti z ameriškim milijarnerjem Sammym Davisom. Vnela se je polemika, v kateri dajejo ameriški raziskovalci krogi filmski družbi prav, mnogi vplivni ljudje pa so se že jasnilj v njeno obrambo.

TRŽAŠKI MEDNARODNI VZORČNI VELESEJEM

OD 19. JUNIJA DO 3. JULIJA 1960

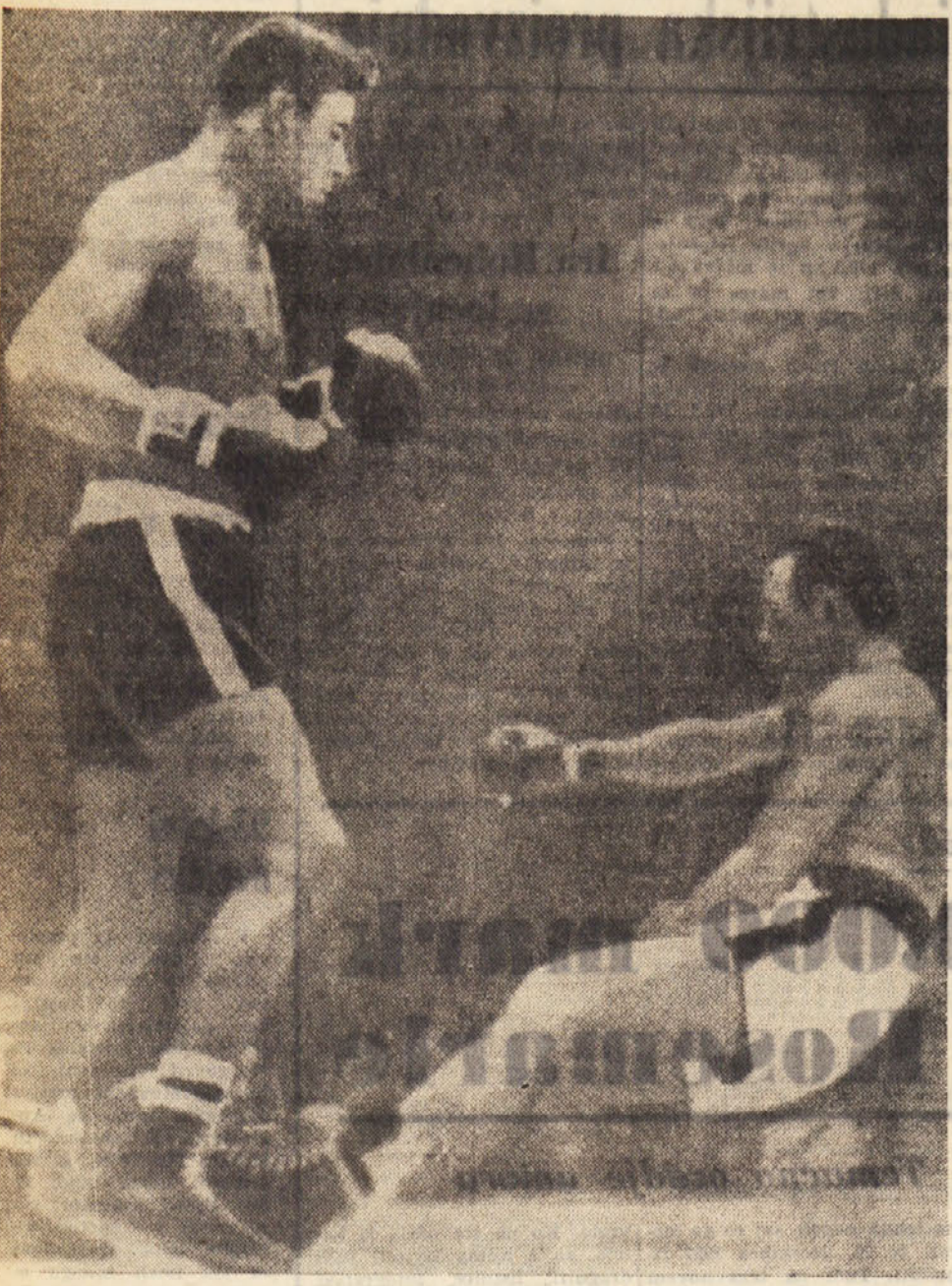
RAZSTAVA MEHANIKE IN LADIJSKE MEHANIKE
IX. MEDNARODNA RAZSTAVA LESA
IX. RAZSTAVA SODOBNE STANOVANJSKE OPREME
I. RAZSTAVA MOTONAVTIKE

24. - 25. junija: Nacionalno zasedanje o načrtovanju proizvodnje in prodaje.
26. junija: III. mednarodno zasedanje o pohištvi.

29. junija - 2. julija: Državni festival kinematografskega in televizijskega reklamnega filma.
Državno zborovanje o kinematografski in televizijski reklamni.

POPUST NA ŽELEZNICAH

Sport



Poraz, ki ga je Johansson doživel po zaslugi Pattersona je presenetljive vse in še posebno Sveda, ki se sedaj kesa, ker je podcenjeval nasprotnika. Na sliki vidimo usodni trenutek, ko je Patterson z močnim krošjem spravil nasprotnika na tla in mu s tem odvzel naslov svetovnega prvaka

V SOBOTO IN V NEDELJO

Italija-Jugoslavija v skokih v vodo

RIM, 22. — V soboto in v nedeljo bo v Milanu mednarodno žensko srečanje v telovadbi med Italijo in Romunijo. Za soboto sveder so na svojo obvezno olimpijsko vejo, v nedeljo popoldne pa se bo srečanje nadaljevalo s poljudnimi sestavinami.

TELOVADBA V Milanu dvoboj Italija-Romunija

RIM, 22. — V soboto in v nedeljo bo v Milanu mednarodno žensko srečanje v telovadbi med Italijo in Romunijo. Za soboto sveder so na svojo obvezno olimpijsko vejo, v nedeljo popoldne pa se bo srečanje nadaljevalo s poljudnimi sestavinami.

V nedeljo 26. t. m. bo na stadionu »Prvi maja« dvoboj v odbojki

med moškimi in ženskimi ekipama Partizana iz Nove Gorice in Bora iz Trsta. Istočasno bo tudi dvoboj v namiznem tenisu med predstavnikoma Nove Gorice in Bora.

MADEVŽ HACE KOMISARJEVI ZAPISKI Prva knjiga Iz zasede v zasedo

Nekega dne smo zagledali na nasprotnem bregu utase, ki so se približevali Kolpi. Zorkova četa je takoj stekla med grmovje in zasedla mesta, kjer je bilo pričakovati, da bodo ustasi prebrali Kolpo. Ležali smo ob drevmi in nestrno čakali, kdaj se bodo prikazali. Gregor je nestrno gledal skozi daljnogled. Joki pa je tiščal v roki težko bombo. Vendar je četa oddala samo nekaj strelcev; izvidnica, ki je bila nad našo streliško črto, je sporočila, da so ustasi krenili ob Kolpi proti hrvaški strani. Takrat smo imeli dober položaj, imeli pa smo tudi tri mitraljeze in šestdeset pušk.

Komentarji o novem svetovnem rekordu na 100 m

Evropski hitrostni tekači ogrožajo premoč ameriških

Armin Hary favorit št. 1 za zmago na rimskih olimpijskih igrah

ZUERICH, 22. — »Mislim, da znamka 10'', ki sem jo dosegel sredi teku na 100 m, ne bo moj zadnji uspeh je danes zjutraj izjavil novi svetovni rekorder Armin Hary. »V idealnih pogojih mislim, da bi lahko šel tudi preko zida 10 sekund.«

Hary, ki se je prej bavil s teki čez ovire, je v tekel 100 m v 10''. To je bilo 8. septembra 1958, leta v Friedrichshafenu. Tedaj je časomerilce Haryjev uspeh presenetili, zaradi česar so zmerili progo in ugotovili, da ni bila popolnoma v redu. Zaradi tega ni bilo mogoče misliti, da bi prišlo do tako velikega rekorda. V zvezi z olimpijskimi igrami je Hary izjavil, da upa na uspeh in da se namerava udeležiti teku na 100 m 200 m.

NEW YORK, 22. — Nov Haryjev rekord je glavni predmet komentarjev tudi v Ameriki. Tajnik »American amateur athletic union« Dan Ferris je izjavil, da bo dolgotrajno prevladovanje Američanov na kratkih proгах na letošnjih olimpijskih igrah v veliki nevarnosti. »Kdor bo sposoben preteči 100 m v 10'', temu se bo nasmejala zmaga« je poudaril Ferris.

Združene države Americe razpolagajo s številnimi sprinterji svetovnega slovesa, a z večerajšnjim uspehom je Hary prevzel vlogo favorita št. 1 na olimpijskih igrah. Ferris je tudi dodal, da se ne sme pozabljati na Angleža Petra Radforda in Daveja Segala, na Nemca Manfreda Germana, na Agostinija iz Trinidada, na Francoza Seveja in na nigerijskega tekača Jimmyja Omagbija.

Pred občinim zborom Trieste na razpotju

Na vidiku ugoden sporazum za ureditev finančnega stanja?

Osem meščanov ponuja sodelovanje in 80.000.000 lir Predlog je bil zavrnjen

Kot kaže, bosta na prihodnjem občnem zboru Triestine dve nasprotni si stoji. Pričakovalo se je, da se bosta stoji združili in da bo odbor enotno nastopil z eno samo listo članov, ki bi morali voditi to največje tržaško društvo v prihodnji sezoni.

Sedanj predsednik je stopil v stik s petimi športniki, ki so bili pripravljeni stopiti v odbor in podpreti Triestino z 10 milijoni lir. Triestina bi imela tako na razpolago denar, ki ji toliko primanjkuje, toda žal, je šlo vse po vodi. Predsednik Triestine dr. Gallinotti je namreč na seji občnega odbora predložil ta način rešitve finančne krize, ki bi bila za

Triestino tako potrebna. Kaže, da so se petim magnatom pridružili še trije s kvoto 10 milijonov in med temi naj bi bila predstavnik dveh tržaških industrij. Predlog za razširitev odbora, ki ga je dr. Gallinotti vnesel v diskusijo občnega odbora ni bil sprejet zaradi trne nekaterih članov.

Sedaj obstaja možnost, da predložijo na prihodnjem občnem zboru, ki bo v kratkem, dva seznama z imeni ljudi, ki bi morali sestaviti odbor društva. Člani Triestine bi se tako znali v škripih in bi se morali odločiti za eno ali drugo listo.

S sodelovanjem osemih športnikov bi se finančno stanje Triestine precej izboljšalo. Praktično bi se steklo v suho in pasivno blagajno tržaškega društva 80 milijonov, ki bi z dodatkom športnega kredita v višini 35 milijonov, dosegli zavidljivo vsoto. Na ta način bi Triestina rešila tri važne probleme: ojačila bi nogometno moštvo, uveljavila bi slab finančni položaj in bi lahko odbrala diletske odseke (plovanje in hokej). Kot kaže pa so v odboru Triestine nekateri ljudje, ki se ne zavedajo važnosti teh potrebnih sprememb in gledajo le na osebne interese. Toda vprašanje Triestine ni samo njihovo, temveč tudi članov, ki bodo morali na občnem zboru izbrati boljše rešitve.

Medtem ko v odboru ne morejo najti poti za sporazum, pa mora Triestina še skrbeti za prihodnje prvenstvo. Vse kaže, da bo Taccola, ki ga ima Triestina v solastništvu s Fiorentino, zapustil tržaške vrste in se preselil na jug k Palermo, ki bi ga takoj zamenjal z igralcem Brescie Faviniem. Tudi Puia, Dej Negro in Fortunato bi morali zapustiti Trst in oditi v Rim. Pogajanja so že v teku, vendar še ni znano pod kakšnimi pogoji bi morala Triestina oddati svoje odličje in predvsem mlade igralce. Vodstvo rimske enajstovice je predložilo pogoje in kot kaže je predsednik Triestine že odgovoril.

DIRKA PO SVICI Alfredu Rueggu končna zmaga

BAZEL, 22. — Švicar Alfred Ruegg si je zagotovil končno zmago v italijanski dirki po Sviči, medtem ko je Belgijec Marcel Blavier zmagal pred Italijanom Assirellim v zadnji 239 km dolgi etapi Montreux - Bazel.

Končna splošna lestvica je sledeča:

- 1. Ruegg (Sv.) 35.54'33"
- 2. Gimmi (Sv.) 35.57'10"
- 3. Strehler (Sv.) 35.57'26"
- 4. Moresi (Sv.) 35.57'55"
- 5. Sutton (Vb.) 35.58'20"
- 6. Dante (It.) 35.58'42"
- 7. Lutz (Sv.) 35.58'43" itd.

NOGOMET

FLORENCA, 22. — Fiorentino čaka v prihodnjih desetih dneh nekaj precej važnih tekem. V spremstvu Lajosa Ceizlerja, ki je po odhodu argentinskega trenerja Luisa Camilligheja prevzel tehnično vodstvo, bodo igralci v petek odptovalili v Pariz, kjer jih v nedeljo čaka povratna tekma za pokal francoskega italijanskega prijateljstva z Racingom.

Iz Pariza bo Fiorentina nadaljevala pot do Dunaja, kjer se bo 29. junija srečala v prijateljski tekmi s tamkajšnjim Wienerjem. Najtežje srečanje pa čaka florentinsko moštvo 3. julija. Na sporedu je namreč srečanje za srednjeevropski pokal z Uppesom. Povratna tekma z madžarsko enajstovico bo 10. julija na igrišču Fiorentine.

Šport in vojaška služba

Andreotti: „Zakon je enak za vse, tudi za nogometaše“

RIM, 22. — V zadnji številki tednika »Epoca«, ki bo izšel jutri v četrtek, bo objavljen intervju z obrambnim ministrom Andreottijem v zvezi s polemiko, ki je nastala zaradi nedavnega sklepa glavnega štaba oboroženih sil, da ne bodo več dajali nogometašem med služenjem vojaškega roka nobenih izrednih dopustov.

Minister je predvsem opozoril, da je žal časa priprave iz vseh slojev številne pritožbe, če da so nekateri neupravičeno oproščeni vojaške službe. Pred leti, je nadaljeval minister, so nekoga nogometaša med zdravniškim pregledom spoznali za nezmožnega športnega udeleženja. Dva dni kasneje je igral v svojem moštvu in je osvojil dva gola. Namesto, da bi molčali, je predsednik društva, misleč seveda na oborožene sile izjavil, da zaradi teh izjubil milijone. Brez dvoma je 18 mesecev precej dolga prekinitve za športnika, toda tudi drugi ne samo nogometaši, so okodovani, pri čem letno k vojakom približno 300.000 oseb.

Andreotti je poudaril, da ne more mimo zakona. Opozoril je tudi, da službo vojaški rok tudi številni drugi atleti kot kolesarji, boksaarji itd., ki se ne pritožujejo preveč, pa čeprav morajo trpeti finančno škodo. V nadaljevanju razgovora z ministrom je omenil primer Coppia, ki se je kljub vojni in ujetništvu opomogel in nadaljeval svojo kariero. »Mi bomo pomagali čim več« je izjavil minister atletom-vojakom, ki bodo prišli v poštev za olimpiado in jih bodo namestili v posebne enidine. Sli bomo na rok tudi nogometašem za nastop v državni reprezentanci, toda zavetati se moramo, da obstaja tudi princip, da je vojaška služba enaka za vse.

»Pod orožjem moramo imeti vojake in ne nogometaše« je nadaljeval Andreotti in je pojasnil, da jim bodo dali možnost, da nadaljujejo v sklopu diadiz s treninkom. Dalje je zankal, da obstaja spet med oboroženimi silami in športnim svetom in je navedel, da bo tudi vojaštvo pripomoglo k boljšemu poteku olimpiade. Zgražal pa se je zaradi netočnega pisanja, češ da je CONI dal za športno delovanje v okviru oboroženih sil okoli pol druge milijardo lir. V resnici, je izjavil minister, gre le za 200 milijonov lir in je opozoril, da bi rad okreplil ne nogometni pač pa plovni šport. Bazen v vsaki vojašnici, je njegovo geslo. To pa predvsem, ker je znano, koliko vojakov je med vojno utonilo, ker niso znali plavati. Minister je nadalje omenil, da proučuje možnost službe

BOKS

SOFIJA, 22. — Po prvih dveh večerih borb na predolimpijskem boksarskem turnirju v Sofiji so se Pavlovič, Jakovlevič in Sretenović kvalificirali v finale. Nezamisljeno pa sta izpadla Ljubomirovič in Radonov, medtem ko sta Mitrovič in Kelava izgubila zaradi pristranosti sodnikov.

TORONTO, 22. — Boksarski dvoboj za naslov svetovnega prvaka srednježetke kategorije med Archie Moorejem in evropskim prvacom Nemcem E-riхом Schoepnerjem, ki je bil določen za 18. julija, so odložili do nadaljnjega. Moore je zaprosil odločitev, ker ni mogel doseči predpisane teže za njegovo kategorijo. Zelo verjetno bo dvoboj v začetku avgusta.

15. decembra sem se za trenutek ustavil na karavli pri Lipnici. Tam je bil tudi Joki, ki je počeval terence. Povedal je, da so prišli k nam oficirji z juga.

Dan je bil sončen in kar naenkrat smo zaslišali brnenje in grmenje kamionov in letal. Izvidnica je nastela osemindvajset italijanskih kamionov. Počasi so vozili fašiste proti Loski dolini, stiri letala pa so se prepeljavala nad Cerkljanskim jezerom in tja proti snežnim gozdom.

»Nič ne bo dobrega,« sem si mislil. »Polbataljon je odšel. Kaj če bodo šli haikat civilno taborišče?«

»Kaj pa če gredo zamenjat posadke po dolini?« je povpraševal terence Stefan.

V noči med 15. in 16. decembrom sem odšel proti Mokrcu. Noč je bila oblačna in mrzla. Začelo je naletavati. Pri Radleku sva padla s kurirjem v zasedo. Viegla sva se za grmovje in začela odgovarjati. Imel sem dobro malinherico. Nato sva s kurirjem vrgla proti zasedi vsak po eno bombo, napravila velik ovinek ter nadaljevala pot po globeli in robovih proti Mokrcu. Mitraljezi so še dolgo regljali za nama. V Matkovcu sva padla v drugo zasedo, samo da sva jo prejel opazila, ker so se vojaki pogovarjali in kadili. Ze sva se hotela umakniti, ko je pred nama in proti nama počila puška, nato pa so se vsilili rafali kar iz treh mitraljezov. Kar vrglo naju je. Vendar sva zatem zasedo le obsla.

Proti jutru sva prišla na Mokro, kjer je bila Serčerjeva brigada. Na Mokro sva dobila Gregorja in Krta-Staneta. Po vedala sta m, da bodo odred reorganizirali. Del odreda bo šel v Serčerjevo brigado, del pa v Dolomitski odred. Odredu bodo ostale le dve ali tri čete. Mene so določili za komisarja prvega Lukovega bataljona v Serčerjevi brigadi. Luka-Tone Vidmar, doma z Vrhnike, je bil gozdni delavec, bil je velik, močan in vedno nasmejan. Običen je bil v zeleno obleko, tudi na glavi je imel zelen klubok, a za klubokom perje.

»Tako, tako, pravijo, da boš ti za komisarja pri meni.« je zaklical Luka in mi pomolel svojo široko lopatasto roko. Ogledal sem si borce Lukovega bataljona. Mnoge sem poznal že od prej iz Notranjskega odreda. Zatem me je Luka peljal v štab in dejal: »Poglej, tukaj pa je center naše ko-

WIMBLEDONSKI TURNIR

Pietrangeli zmagal Sirola izločen

LONDON, 22. — V drugem kolu mednarodnega teniskega tekmovanja v Wimbledonu so bili v moški konkurenci doseženi sledeči rezultati.

- Pietrangeli (It.) - Mulligan (Avstral.) 6:1, 6:4, 9:7;
- Ayala (Čile) - Tacchini (It.) 6:1, 6:1, 6:3;
- Becker (VB) - Merlo (It.) 4:6, 3:6, 9:7, 6:3, 6:2;
- Grinda (Fr.) - Fox (ZDA) 6:0, 6:1, 6:2;
- Gaertner (Juž. Afr.) - Conterras (Meh.) 6:1, 8:6, 6:2;
- Laver (Avstral.) - Flam (ZDA) 6:2, 6:2, 6:2;
- Llana (Meh.) - Woodcock (Avstral.) 6:3, 7:5, 6:2;
- Hewitt (Avstral.) - Haillet (Fr.) 9:7, 6:3, 6:4;
- Mark (Avstral.) - Jovanović (Jug.) 8:6, 6:3, 6:0;
- Ottway (N. Zel.) - Pilič (Jug.) 8:6, 6:3, 6:2;
- Lundquist (Sved.) - Ralston (ZDA) 6:4, 6:1, 9:7;
- Frost (ZDA) - Nyssonen (Fin.) 6:3, 6:3, 6:3, 8:8;
- Nilsen (Danska) - Knight (V. B.) 2:6, 6:4, 2:6, 11:9, 6:3.

VATERPOLO

Jugoslovanska vaterpolo B reprezentanca je premagala danes v Beogradu B reprezentanco Sovjetske zveze s 3:1 (2:0). Za Jugoslavijo so dosegli gole Šiljak (2) in Trumbić (1). Jugoslovanska moštvo je zaslužno zmagalo, ker je bilo posebno v prvem delu igre v premoči.

Danes v »ARCOBALENO«

LISELOTTE

O.W.FISCHER PULVER

ELEN SCHWERS

JAN HENDRIKS

KURT KASZMAR

F. PETER WIRTH

OROŽJE IN ČLOVEK

(JUNAKI)

IZ KOMEDIJE G. B. SHAWA

Danes v »SUPERCINEMA PRINCIPE«

VOHUN, KI JE UKRADEL ATOMSKE TAJNOSTI 3. REICHA

Dawn ADDAMS

OGNJEVITA BARONICA

(OPERACIJA SIEGFRIED)

JOACHIM FUCHSBERGER

VERA FRIDBERG, PAUL DAHLKE, HANS NIELSEN

Režija: RUDOLF JUGERT

Ekskluziva TRANSCOEAN FILM

Distribucija ATLANTIS FILM

mande. Oskar in Jože sta bataljonska kurirja, to pa je naš komisar Priek. Predstavil je slokega bataljonskega komisarja; nosil je temno obleko, dolg črn plašč in črne naočnike. »Tako je, pomagaj bom, dokler ne dobim imenovanja.« Komisar Priek je samo prikal in se spet zatopil v branje Ane Karenine.

»Veseli me, da vidim partizana, ki bere,« sem omenil Luki, ko sva sedla za majavo mizo.

»Saj ima celo neke gimnazije, zato še bolj razume vse, kar bere. Hej, Priek, sedi no sem, ga bomo malo!« Luka je zaklical in potegnil čutarico iz žepa.

(Nadaljevanje sledi)